DIARI CATALÁ DE Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: Edició vespre 1 ptes. mes; Edició matí 1 ptes. mes
Espanya 4'50 ptes. trim.
Unió postal 9 ptes. trim.
Paquet de 30 números. 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol (PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA: Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XX núm. 4,157 — Barcelona: Dijous 1 de desembre de 1910 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Pròcul y Evassi, bisbes y mrs.
Sant de demà: St. Eusebi, Pbre.—Quaranta hores: A la iglesia PP. Dominichs (Ausias March). Hores d'exposició: De 3/4 de vuit del matí, a 3/4 de sis de la tarda.—Demà: A la mateixa iglesia.—Cort de María: Ntra. Sra. de la Mercè, a sa iglesia, privilegiada, o a la del Pi.—Demà: Ntra. Sra. de Angels, a sa iglesia.—Missa d'avuy: St. Silvestre, ab.; color blanch.—La de demà: Sta. Bibiana, vg. y mr.; color vermell.—Adoració nocturna: Avuy, dijous, dia 1, torn de Sant Joseph.

Observatori Meteorològich de la Universitat.-Director: E. Alcobé—30 de novembre
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 760'1; 760'2.—Temperatures: màxima 25' sol; 16'2 ombra.—Mínima. 10' ombra: 9'4 refl.—Temperatura a l'ombra: 1 '8; 12'7.—Pluja a les 24 hores: 2'7.—Aigua evaporada en milímetres: 2'46.—Graus d'humitat: 71.—Direcció del vent: N. O.—Velocitat del vent: 1 k.—Estat del cel: nuvulós; serè.—Núvols: Classes: C. K.; C. K. S.—Cantitat: 0'5; 0'3.
Sortida del sol: 6'56.—Posta: 4'23.—Sortida de la lluna: 5'33 m.—Posta: 3'30 t.

La Excma. Senyora

D.ª Carme Salvadó y Minguell

morí a La Garriga a la matinada del día 2 de novembre darrer

després de rebuts els Sants Sagraments de la Penitencia y Extremaunció y la Benedicció Apostólica

(A. C. S.)

Son viudo D. Emili Sicars y de Palau, fills D.ª Ventura, D. Narcís, D.ª María Teresa y D.ª Emilia, fills polítichs D. Frederich Ferrer y D.ª M.ª del Roser Schwartz, néts, germana, germans polítichs, nebots, cosins y demés parents preguen als amichs y coneguts que se serveixin assistir a alguna de les misses que, pera l'etern descans de l'ánima de la finada se celebrarán demà, divendres, día 2, a la iglesia parroquial de Nostra Senyora de Bethlem, essent d'ofertori les de deu a dotze.

A un quart de deu tindrà lloch un Ofici ab ofertori

El dol se dona per despedit

No s'invita particularment

Els Excms. y Iltms. Srs. Arquebisbes de Tarragona y Granada, y Bisbes de Barcelona, Vich, Girona, Madrid y Córdoba, s'han dignat concedir, respectivament, 100 y 50 dies d'indulgencia a sos diocesans, per cada ... que practiquin en sufragi de la finada.

EL JOVE

Frederich Guasch y Frígola

FARMACÉUTICH

ha mort a l'edat de 22 anys

HAVENT REBUT ELS SANTS SAGRAMENTS Y LA BENEDICCIÓ APOSTÓLICA

(A. C. S.)

Els seus pares don Felip y donya Concepció, germans Concepció, Manuel y Joseph M.ª, oncles y ties (presents y ausents), oncles y ties polítichs, cosins y demés parents, participen als amichs y coneguts tan sensible pérdua y els preguen el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Plaça de Tetuàn, número 3, principal, avuy, dijous, a les onze del matí, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial y d'allí a sa darrera estada (Cementiri Nou).

No s'invita particularment

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes
(RAMBLA CANALETES, 2)
Negociem el cupó dels Deutes Interior y Amortisable 4 %, venciment 1.er janer próxim.

Vies Urinaries Aparells pera veure la bufeta y uretra. Pelayo, 40; de 12 a 2 y de 6 a 7. Festius, 10 a 12. Consulta económica, Jovellanos, 9; de 7 a 9

FÁBRICA D'ARTICLES DE PELL
Pontanella, 17 BARCELONA — E. LOEWE — Príncipe, 39 - MADRID -
Gran assortit en MONEDERS, CARTERES, PETAQUES y tot lo perteneixent al ram de MARROQUINERIA
Especialitat en articles pera regals. Se fan encárrechs especials.

FERROCARRIL D'ORLEANS

Bitllets d'Excursions per la Turena
als Castells de les riveres del Loire y a les estacions balnearies de la Línia de Saint-Nazaire al Croisic y a Guerande

Primer itinerari.-Primera classe: 86 frs.-Segona classe: 63 frs.
Duració: 30 dies ab facultat de perllongació
París-Orleans-Blois-Amboise-Tours-Chenonceaux, y tornada a Tours-Loches, y tornada a Tours-Langeais-Saumur-Angers-Nantes-Saint-Nazaire-Le Croisic-Guérande, y tornada a París, via Blois o Vendôme, o via Angers y Chartres, sense deturarse a la Xarxa del Estat.

Segón itinerari.-Primera classe 54 frs.-Segona classe: 41 frs.
Duració: 15 dies sense facultat de perllongació
París-Orleans-Blois-Amboise-Tours-Chenonceaux y tornada a Tours-Loches y tornada a Tours-Langeais y tornada a París, via Blois o Vendôme.
Aquests bitllets s'expenen tot l'any.

Targetes d'excursions per la Turena
Aquestes targetes s'expenen tot l'any a París y a les principals estacions de les provincies, concedint la facultat de circular dins una zona formada per les seccions de Orleans a Tours, de Tours a Langeais, de Tours a Buzançais, de Tours a Gièvres, de Buzançais a Romorantin, y de Romorantin a Blois.
Ademés, donen dret a un viatge d'anada y tornada ab parades voluntaries, entre l'estació de sortida del viatger y el lloch d'accés a la zona abans esmentada.
Llur validesa es de 15 dies, no comptant el día de sortida a l'anada, ni el de la arribada a la tornada, ab facultat de dúes perllongacions de 15 dies cada una mitjançant suplement.
Les targetes de familia son expeses ab una reducció d'un 10 a 50 per cent dels preus de les targetes individuals, segons sía'l nombre de persones de la familia.

VINS y COGNACS de Manuel Guerrero y C.ª
Magatzemistes y exportadors.—JEREZ DE LA FRONTERA

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.
Ronda Sant Pere 8

Funeraria Ferrán. Palla, 8.-Telèfon 949

¿Vol vostè comprar barato? ¿Vol vostè vestir bé?
¿Està V. cansada de rodar per les botigues buscant l'última novetat que no troba?
¿Ha vist vostè quelcom de bon gust quin preu exorbitant no pot pagar?
Vagi vostè a La Casa Blanca
ALLI HI TROBARÁ TOT LO QUE BUSCA, al preu que li convingui
Concell de Cent, 324, botiga (aprop Claris)
GRANS REGALS DURANT EL MES DE DESEMBRE

Cognac London smart
- Demánis en colmados y cafés -

ART FOTOGRÁFICA.—Revelatge plaques. Positius sobre vidre y paper. Ampliacions. Preus mòdichs. N. Cuyás, Paradís, 10, 2on.

Tusquets y C.ª, S. en C. Banca. Borsa. Valors y cupons.—Rambla del Centro, 9

Ningun enfermo del ESTÓMAGO é INTESTINOS
por crónica y rebelde que sea su dolencia debe desesperarse. Muchos son los que han consultado con notabilidades médicas de Paris, Londres, Berlin, New-York, Roma y Madrid, sin encontrar alivio con otros tratamientos y en cuanto dichos médicos les han recetado el ELIXIR
SAIZ de CARLOS
(STOMALIX)
han recobrado la salud con su uso, largos años perdida.
Con mucha frecuencia las fermentaciones anormales del estómago producen acedias y vómitos que se corrigen inmediatamente con este medicamento quitándose las náuseas, dolores, ardores epigástricos, aguas de boca y tendencia al vómito, la digestión se normaliza, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre, aumentando de peso si estaba enflaquecido.
De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite por correo folleto á quien lo pida

Epílech

Parlem ab el cor a la mà. Tota febre es passada y tot dol present. Diguèu: ¿hi haurà algú dels que varen assistir a la memorable sessió municipal (ja sabem de quina's parla), o dels qui han llegit el compte que n'ha donat la prempsa de Barcelona, que cregui, a hores d'ara, que s'ha celebrat una sessió dedicada a discutir serenament la qüestió de la portada d'aigües?

Primerament: ¿pot anomenarse discussió una serie interminable de diàlechs que duren divuit hores? Y, en segon lloch: ¿pot dirse que dos homes discuteixen, quan, un d'ells, preventivament, se tanca les orelles y no fa altra cosa que entossudirse en la seva conveniencia?

Verament, lo cert es que la sessió de la portada d'aigües encara està per fer. La reunió de l'Ajuntament que va durar divuit hores, no va ser altra cosa que un engany tristíssim, una befa crudel, contra'l sentit comú.

Però, ben mirat, podía ser altra cosa? No volguèm impossibles. Els primers convensuts de l'enormitat escandalosa del dictamen de la comissió de Reformes, son els regidors de la majoría radical. Si nosaltres hem demostrat que'l projecte de don Gonçal de Rivas es monstruós; si tota la prempsa lliure de Barcelona l'ha combatut; si les minories en bloch han protestat tan eloqüentment; si les entitats económiques de Barcelona se han manifestat, també, en contra, y si tota una vasta comarca s'ha alçat vigorosament contra'ls usurpadors de la seva riquesa; si'ls técnichs més eminents están d'acort en considerar ruinós el tal projecte y si tot el poble de Barcelona que encara conserva un rastre de bon sentit, s'ha ajuntat a la protesta... Si tot això havía esdevingut abans de celebrarse l'esmentada sessió, diguèu: ¿què podía fer la majoría radical? Una de dues: o abandonar el dictamen, conmoguda per la protesta viva de la ciutat, o votarlo rabiosament, brutalment, obeint a les ordres dels seus directors y a les secretes cobejances.

Y posada en cas d'elecció, naturalment, la majoría radical ha obtat pel segon camí. ¿Cóm volèu, donchs, que ni'l senyor Mir y Miró, ni'l senyor Callén, ni'l senyor Lladó y Vallés, discutíssim? ¿Què podíen discutir?

Perxó la majoría radical ha fet veure que discutía. La forma més aproximada de la discusió, es la divagació. Per tant, la majoría radical va divagar durant divuit hores, y creguèu que ja es divagar.

Aquells homes seus, varen parlar de consums, del seu partit, del temps y de mil altres coses sense importancia; ni un mot definitiu, ni una resposta clara respecte a la qüestió de la portada d'aigües.

Ells mateixos, creguèu que, en el fons, se feyen un cert càrrech de l'enormitat que estaven realisant. Aquesta mínima forma de conciencia se va manifestar en la pressa que tenían pera sortir del pas. Ni varen accedir a que, segons demanaven les minoríes, se sospengués, per poques hores, la sessió. ¿Per què, senyors, se deyen ells; si, malgrat tot lo que poguem oir, nosaltres ja sabem que hem de votar el dictamen? Y, ben mirat, teníen rahó.

Y aixís, va ser votat, per fi, el famós dictamen. Segons el qual — recordèmho altra volta — malgrat la protesta de totes les forces vitals de Barcelona, se vol entregar un grapat de milions a un senyor processat per estafa, sense cap garantía, a cambi d'unes torres en les quals se suposa que hi hà aigües en cantitat imaginaria.

Ademés, per aquest dictamen, la ciutat se veurà atacada per la formidable acció legal de tota una comarca; y les aigües dels pous de Moncada sofrirán una pérdua y una descomposició fortíssimes.

Que cadascú examini la trascendencia d'aquest problema, tenint present que la salvació de Barcelona està en mans dels homes honrats, aixís com també per elles va ser dictada la present ruína.

Al Dia

No hi há temps que no torni

Semblava que havía passat per sempre aquell de les ovacions sorolloses als alcaldes que no saben fer oblidar el nomenament de R. O., y ¡qui sab, Mare de Deu! El «bum-bum» contra'l marquès de Marianao va creixent: la comedia que fa es massa vista, y les ires de Barcelona's van condensant y poden portar tempesta.

El Govern està compromès ab el lerrouxisme; a cambi de qui sab què—que si'l poble ho sapigués se donaría compte de còm ab ell juguen—el senyor Canalejas ampara totes les resolucions del lerrouxisme. No d'altra manera's comprén la conducta del senyor Portela en l'assumpte del concert dels materials de construcció; no d'altra manera's comprén la conducta del senyor marquès de Marianao no prenent possessió de l'alcaldía.

El marquès de Marianao, servidor del Govern, ho es també den Lerroux; per això no pren possessió del càrrech, possessió que l'obligaría a sospendre l'acort de l'adjudicació del concurs d'aigües, que tot Barcelona li demana. Ell se pensa que no prenent possessió, ab la excusa d'estar malalt, se salva del despreci de Barcelona. Nó y mil vegades nó: el senyor marquès de Marianao falta al seu dever de ciutadà; s'estima més cumplir ab el Govern que ab la ciutat. Allà ell.

Semblava que no havíen de tornar més aquells temps en que'ls alcaldes de R. O. feyen el joch dels governs contra Barcelona: per desgracia han tornat; però ab ells tornarà lo que'ls havía fet caure.

¡Ah! Els catalans que volíen que pujés el partit liberal y l'ajudaren, ¡que empenedits ne deuen estar a n'aquestes hores! Hem de tornar a començar la feina; hem de tornar a fer sentir al centralisme, que arruina y deshonra, el pes de la indignació de Barcelona.

Encara hi es a temps el senyor marquès de Marianao a cumplir ab el seu dever de barceloní. Que pensi lo que li va en la seva determinació; de l'un costat en Canalejas y en Lerroux, de l'altre Barcelona: que trii.

POL.

GLOSARI

BARCELONA

Germà Rodamon, vetaquí Barcelona, una ciutat que recorda,—física y moralment,—la boca d'un nen de vuit anys, qui muda les dents.

***

Veritat que us sembla que'ls bedels que, en la època dels vostres estudis, rodaven per l'establiment d'ensenyança ahont els fèreu, haurien d'ésser morts, avuy?

Donchs, no senyor: son vius.

***

Un home sesteja, ajassat al peu de un mur del carrer de Montaner. La seva cara es coberta per un mocador blau. Les fulles seques que roden per terra polsoses li graten les mans y els peus nús, ficats a les espardenyes.

Si volguessiu, podríau trepitjarlo.

***

Passa per aquells volts un intel·lectual, acompanyat per un altre que fà del mateix ofici. Entre tots dos, fabriquen una frase enginyosa. Després cadascú d'ells té cinch minuts d'interior satisfacció, pensant que la frase ha estat seva.

***

Els ciutadans son enfront de Cà la Vila esperant el resultat d'una sessió, «decisiva pera'l pervenir de la ciutat».

—Fà un any tú, germà Rodamon, vares deixarlos en la mateixa postura, esperant la mateixa cosa.

***

—Ara, volem fundar una Revista que...

***

Hi hà una mitja dotzena de homes optimistes vora'ls quals fà bó d'estar. Sentiu el dever sagrat de treballar ab ells.

***

Hi hà després un altre ordre de treballadors desesperats, que han perdut la fè, però que, per les causes altes y belles, treballen, treballen, treballen, y ab el treball mateix omplen el buit que la fè ha deixat.

Hi hà unes dotzenes de noucentistes sense taca.

***

Adorable ciutat meva!

XENIUS.

L'afront

"El Progreso" defensant (?) a Barcelona

En aquest afer lerrouxista de la portada d'aigües no hi podía mancar «El Progreso». El diari lerruxista té sempre un lloch preeminent en les bregues a que's llencen sos partidaris. La seva missió, en semblants casos, es la de cridar, la de udolar, la d'atiar, la d'excitar l'ardor bèlich de les masses barbres.

En aquest negoci de la portada de aigües «El Progreso» callava o parlava escassament, tímidament. La seva tasca principal se reduía a distreure'l públich, a cridar l'atenció fiscalisadora cap una altra banda, per assegurar més l'efecte de la prestidigitació municipal. Acuava de puntà. Pretenía liquidar les responsabilitats dels anteriors ajuntaments. Censurava infiltracions y projectes que havíen obtingut l'aprovació de regidors lerrouxistes predecessors dels actuals. Inflava y sostenía campanyes anti-clericals, com el qui, per lliberarse de l'abordada, llença una víctima més apetitosa a la canilla famolenca.

Però, tot d'una, ha sonat estrepitosament la murga del diari lerrouxista ab uns aires marcials d'atach a la bayoneta.

El día 27 retolava a tres columnes el primer editorial sobre «La traída de aguas»: OBSTRUCCION CRIMINAL. ¡«El Progreso» parlant de obstrucció! ¡«El Progreso», l'etern protestatari, la gazeta dels radicals, de les turbes, dels revolucionaris, parlant de obstrucció!

¡Y de obstrucció «criminal»! ¿Què entenen per criminal els lerrouxistes? Nosaltres hem blasmat sempre de l'obstruccionisme sistemàtich, però may l'hem calificat de criminal. Y els eterns obstruccionistes califiquen de criminal la justificadíssima campanya legal dels nostres amichs contra un negoci concret!

¿Hont s'es vist un criteri més acomodatici que'l dels nostres lerrouxistes? Per ells es criminal tota resistencia justa y no es criminal l'abús de força d'una majoría ocasional y no ho es el patrocinar negocis de «condottieri» polítichs y no ho es saquejar els tresors municipals per improvisar una plutocracia més insolent y aixuta que la nada de la desamortisació dels bens eclesiàstichs.

Y encara té la desaprensió de continuar parlant, sota aquell títul, de que «el pueblo debe formar tribunal para juzgar»; de «impedir que consumen su inícua pretensión los enemigos de Barcelona...»!

Y continúa increpant. Y, com l'ingènua somera de Balaam, diu paraules de veritat. ¿No es, per ventura, exacte, com afirma «El Progreso», que «estamos en un lodazal...», que «enfrente de Barcelona se alzan... los agiotistas, los que del honor hicieron mercancía, del acta ganzúa y de la política sociedad de negociantes?»

Diu, ademés, mentides curioses com la de que «la charca solidaria infecta «de nuevo» á la ciudad». ¿Desde quan? ¡Tant-de-bò la somera encertés aquesta profecía!

Després, el diari de l'indigna campanya contra un convent de Gracia, el diari impenitent que, ni fins quan ha devingut indiscutible la veritat dels fets, ha tinguda la noblesa de rectificar les sevVes falses imputacions, el calumniador, l'injuriador professional, clama ab tràgica indignació que «lo que no puede tolerarse es la infamia y la calumnia como arma de debate!»

Y afegeix: «CONTRA ESO HAY QUE LANZAR APLASTANTEMENTE CON LA FUERZA DE LA RAZON LA FUERZA DEL NUMERO, SIN DISCUTIR...»

El 28 y el 29 els títols cridaners de «El Progreso» s'eixamplen per sobre totes les sis columnes de la primera plana. Les actituts tràgiques del diari lerrouxista prenen, com sempre, aires de parodia: «Salvemos á Barcelona contra todo y contra todos. ¡Por la salud del pueblo.—El partido radical derrota a la plutocracia y salva á Barcelona del azote de la insalubridad...»

El 28 assegurà que, a la sessió que havía de celebrarse aquell mateix día a la tarda, «la traída de aguas quedaría resuelta». Sobrava, per tant, la sessió y sobraven les rahons als qui duyen el «parti pris» de no escoltarles.

Es aquell mateix día, que reclama pera'l partit lerrouxista la gloria d'aquest negoci. Diu: «Obra magna, obra colosal, obra necesaria y aún más que necesaria, indispensable, necesitaba para realizarse el esfuerzzo de un pueblo reflejado en la INICIATIVA DE UN PARTIDO CONSCIENTE DE SU MISION y enamorado de la grandeza de su actuación social». Y més avall: «Detenerse ante la escandalosa oposición de los que tienen envidia del bien ageno y de los que no pueden disimular sus apetitos egoistas, DEMOSTRARIA QUE LA INICIATIVA ERA OBRA PERSONAL Y NO DE UN PARTIDO...»

El 29, mentres la majoría lerrouxista estava consumant la seva obra, «El Progreso» començava dient: «Más que satisfechos, orgullosos estamos de haber apelado al tribunal popular para que fallara en esta grave cuestión de la traída de aguas. Nuestra apelación ha sido atendida en términos que han de ser timbre de gloria para el Partido Radical cuya mayoría...» Com no's refereixi a la partida de la porra, habitual concorrenta a les sessions del Ajuntament, no sabem veure enlloch el tribunal popular que hagi fallat per la portada d'aigües.

Altra curiositat. En aquest mateix número d'«El Progreso» hi hà un llarch article den Gonçal de Rivas. ¿Què dirien els lerrouxistes si a LA VEU n'hi haguessim publicat d'un altre concursant? Ni'l decor se curen de conservar. Els qui han de fallar, els qui han de resoldre, no s'amaguen de fer brasset ab una de les parts interessades en la resolució. ¡Ah! y don Gonçal de Rivas s'adressa a la «Opinión» y li diu: «Pega, pero escucha». «¿Pega...?» Devía voler dir: «PAGA...»

El perill lerrouxista

Que Barcelona jutji

Els regidors lerrouxistes que van votar en prò del monstruós dictamen de majoría en la qüestió de les aigües son els següents:

Puig d'Asprer, Santamaria, Lladó, Doménech, Marcilla, Janssens, Callén, Soriano, Morales, Carraté, Rovira y Palau, Canals, Vinaixa, Coll, Ardura, Lluch, Ulled, Figueran, Casals, Guñalons, Mir, Sans, Colominas, Morros y Serraclara.

Van votar en contra'ls següents:

Marial, Ferrer, Juncosa, Forcada, Ramoneda, Carreras, Vallés y Pujals, Albó, Rius, Pardo, Llimona, Lacambra, Nualart, Monegal, Ricart, Tauler, Roig, Lluhí, Iglesias y Sagarra.

Felicitació

Rebem del Casino de Sans les següents lletres:

«Senyor director de LA VEU DE CATALUNYA.

Els regidors que formen les minories regionalista y nacionalista republicana del nostre Ajuntament s'han portat com a dignes representants de la ciutat en la darrera sessió municipal, lluitant braument en defensa de Barcelona.

Es de lley que tots els ciutadans de bona voluntat expressin la seva simpatía y agraiment envers aquells honorables concellers, encoratjantlos a persistir en tan patriòtica conducta, y per tal motiu la Junta Directiva del Casino de Sans li prega a vostè que fassi públiques les presents ratlles, com a expressió del sentir d'aquesta modesta entitat, que n'hi dona per endevant grans mercès y li ofereix el testimoni de sa consideració més distingida.—El president, F. Laporta.

Barcelona 30 novembre de 1910.»

Detall curiós

Un dato hi hà prou interessant del esforç que feren les minories en la memorable sessió de les aigües, dels dies 28 y 29 de novembre, que val la pena d'ésser conegut. Ens referim al temps que's va emplear en la seva discusió per quiscun dels regidors que hi intervingueren.

Anotat curosament per alguns dels concorrents, ens complavem en donarne'l detall, que es com segueix:

DIA 28 NOVEMBRE

Marial: de les 6'5 a les 7'50.
Callén: de les 7'50 a les 8'55.
Marial: de les 8'55 a les 9'25.
Sospesa la sessió y reoberta.
Callén: de les 11'5 a les 11'42.
Marial: de les 11'42 a les 12'15.

DIA 29 NOVEMBRE

Callén: de les 12'15 a les 12'43.
Lluhí: de les 12'44 a la 1'49.
Monegal: de la 1'49 a la 1'55.
Mir y Lluhí: de la 1'55 a les 2'5.
Monegal: de les 2'5 a les 2'47.
Rius: de les 2'47 a les 3'25.
Mir: de les 3'25 a les 4'21.
Lluhí: de les 4'21 a les 4'46.
Mir: de les 4'46 a les 5'3.
Lladó: de les 5'3 a les 5'44.
Monegal: de les 5'44 a les 6'10.
Puig d'Asprer: de les 6'10 a les 6'14.
Rius: de les 6'14 a les 6'25.
Marial: de les 6'25 a les 6'47.
Lladó: de les 6'47 a les 6'52.
Votació del vot particular Marial.
Carreras: de les 6'52 a les 7'1.
Albó: de les 7'6 a les 9'1.
Callén: de les 9'1 a les 9'28.
Albó: de les 9'28 a les 9'36.
Carreras: de les 9'36 a les 10'15.
Vallés: de les 10'15 a les 10'30.
Callén: de les 10'30 a les 10'38.
Votació del vot particular.
Nualart: de les 10'42 a les 11'4.
Callén: de les 11'4 a les 11'10.
Nualart: de les 11'10 a les 11'22.
Callén: de les 11'22 a les 11'24.
Mir: de les 11'24 a les 11'29.
Albó: de les 11'32 a les 11'37.
Mir: de les 11'37 a les 11'46.
Albó: de les 11'46 a les 11'48.
Lluhí: de les 11'48 a les 11'52.
Mir: de les 11'52 a les 11'58.
Marial: de les 11'58 a les 12'0.
Mir: de les 12'0 a les 12'4.
Lluhí: de les 12'4 a les 12'10.

Seguidament vingué la votació, ab la retirada de les minories.

***

Els propietaris y venedors en general d'aigües minerals, se reunirán de-

mà, divendres, a les cinch de la tarda, als salons del Foment del Treball Nacional, pera acordar els medis legals d'oposarse al arbitri que l'Ajuntament intenta establir de nou sobre les esmentades aigües.

En benefici de tots, se prega als interessats sa puntual assistencia a dita reunió.

Polítiques

Informació

Varies

—El senyor Boladeres, president del Círcol Monàrquich Conservador, tornarà avuy de Concabella.

—La Junta municipal del partit republicà progressista ha aprovat les actes de constitució de les Juntes dels districtes nové y desè.

—La famosa senyora Lopez de Ayala donarà, dissapte vinent, una conferencia sobre «La dona lliberal y la dona católica», al Centre de la Joventut Vanguardia radical de la Barceloneta.

—El «Centre Catalanista de Girona» ha nomenat una comissió encarregada de gestionar la unió de totes les forces catalanistes d'aquella comarca. Aquesta comissió està formada pels senyors Albert de Quintana, Joaquim Fabrellas, Joseph Sambola, Joseph Encesa, Emili Verguer, Laureà Dalmau y Lluis de Llobet.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA

Convocatoria pera'ls del any 1911

LIII DE LLUR RESTAURACIÓ

Als poetes y prosadors de Catalunya y de tots els territoris ahont la nostra llengua es parlada o coneguda, els VII Mantenedors dels Jochs Florals de Barcelona, salut.

Pera cumplir la honrosa comanda que l'honorable Cos d'Adjunts ens feu el día 28 d'octubre d'aquest any, vos convidem a pendre part en els Jochs Florals de 1911, els quals, segons els Estatuts y bones costums establertes, se regiràn pel següent

CARTELL

El primer diumenge de maig, que s'escau al día 7, se celebrarà la poètica festa, en la qual seràn adjudicats a les millors poesíes que hi tirin els premis ordinaris (que ofereix cada any l'excelentíssim Ajuntament de Barcelona, protector y ja de temps amador de la Gaya Ciencia), o síen la Englantína, la Viola y la Flor Natural, corresponent als tres mots que formen el lema de la Institució.

La Englantina d'or s'adjudicarà a la millor poesía d'esperit patriòtich o sobre fets històrichs o tradicionals, usatges o costums de la nostra terra.

La Viola d'or y d'argent, a la millor poesía religiosa o moral.

La Flor Natural, premi anomenat de honor y cortesía, s'adjudicarà a la millor poesía sobre tema que's deixa al bon gust y franch arbitri dels autors. Segons la bella costum d'antich establerta, el qui obtingui aquest premi deurà ferne present a la dama de sa elecció, la qual, proclamada Reina de la Festa, entregarà'ls altres premis als qui'n síen guanyadors.

PREMIS EXTRAORDINARIS

Una Copa artística, a la millor composició en prosa, de caràcter literari.

D'acort ab els Estatuts dels Jochs Florals, els Mantenedors otorgaràn ademés tots els premis que síen menester pera recompensar degudament les composicions del concurs que'n síen mereixedores, com també'ls Accèssits y Mencions honorífiques que judiquin ben merescuts.

Totes les composicions han d'ésser rigorosament inèdites y escrites en català d'aquest Principat, de les Illes Balears, de Valencia, del Rosselló o de la Sardenya.

Tots els treballs, ab lletra clara y llegidora, s'han de remetre a la Baixada de Cervantes, núm. 7, pral., segona, abans del mitgdía del 15 de mars vinent, juntament ab un plech clos que contingui'l nom del autor y dugui demunt escrit el títol y lema de la composició.

Pera la entrega dels premis no serà vàlit altre nom que'l que's trobi en el plech clos a que fa referencia'l paràgraf anterior, al obrirlo en l'acte de la festa.

Els premis que no síen retirats abans del día 15 d'octubre del any vinent, se entendrà que son renunciats per llurs guanyadors.

El Consistori's reserva per un any la exclusiva propietat de les obres premiades, entenentse que la publicació total o parcial de qualsevulla d'elles abans de la celebració de la festa, implica la renuncia al premi y als honors consegüents.

PREMI FASTENRATH

Serà otorgat aquesta tercera vegada al autor de la millor obra dramàtica original, escrita en llengua catalana y publicada o representada dintre dels sis anys darrers, o sía del primer de janer de 1906 al 31 de desembre d'enguany. La concessió d'aquest premi podrà solicitarla l'autor o qualsevol particular o corporació, enviant, pera l'examen, al 'Administració del Consistori (adressa dessusdita), dos exemplars al menys, del llibre, abans del mitgdía del 15 de janer de 1911. Dita Administració lliurarà rebut de les obres presentades.

Que'l Senyor vos doni inspiració pera cantar ab esperit català la Patria, la Fè y l'Amor, y a nosaltres discreció en judicar y acert en premiar als més dignes.

Fou dictat el present cartell a la ciutat de Barcelona, als 20 de novembre de 1910, pels VII Mantenedors.

Conrat Roure, president.—Frederich Rahola.—Ernest Moliné y Brasés.—Isidre Soler.—Claudi Planas y Font.—Prudenci Bertrana.—Joseph M.ª Folch y Torres, secretari.

Govern civil

Una R. O. de prórroga

S'ha dictat una R. O. prorrogant els plaços de les eleccions del Concell Superior y concells parcials de Foment fins al 10 de desembre y els escrutinis fins al día 15 del mateix mes.

Visites

Entre les visites que va rebre ahir el senyor Portela hi figuren les Juntes de Sanitat, Caixes d'estalvis y Dames del Hospital Homeopàtich.

Agresió

Un obrer de la Hispano-Suiça va ser agredit a cops de puny per dos o tres vaguistes, resultant lesionat.

Els agresors van fugir.

L'agredit se diu Joan Aguilar.

Aclaracions

Pel ministeri de Foment s'han publicat, ab dates 25 y 26 de novembre, a la «Gaceta» corresponent als díes 26 y 28, un Reyal Decret y una Reyal Ordre, que reprodueix el «Boletín Oficial» del día d'ahir, contenint, respectivament, aclaracions al Reyal Decret de 7 d'octubre anterior (Gac. del 9 del corrent) y instruccions pera la elecció de vocals del Consell Superior y dels provincials de Foment creats pel mateix.

Com consequéncia del primer, les corporacions a les quals se reputa ab dret electoral podràn elegir pera vocals d'un y altres Consells a persones que no tinguin el seu domicili a la capital de la Nació o en les capitals de provincia, respectivament; condició que deuràn, empró, reunir els vocals suplents, que podràn ser elegits en igual número que'ls propietaris.

En virtut de la segona sols podràn elegir dits vocals les entitats taxativament senyalades en els dos Reyals Decrets calendats, computantse un vot a cada una d'elles quan el número de sos associats sigui menor de 100 y dos vots quan excedeixin d'aquest número.

Terminada la elecció, els respectius presidents deuràn remetre al governador civil l'acta de la mateixa, en que constin els vocals propietaris y els suplents que a cada una de les entitats interessades corresponía elegir; acompanyant a dita acta certificació del número de socis y copia del document que acrediti el caràcter oficial de la entitat electora, sense quals requisits no's computaràn els vots en els escrutinis corresponents.

Pera dita elecció ni'l Govern ni'l ministre de Foment apoyen cap candidat determinat, no podent per aquesta rahó invocarse, pels que aspiren a obtenir la representació, tenir protecció oficial.

Els metalúrgichs

Una comissió d'obrers metalúrgichs, ahir va visitar al governador pera parlar de la vaga.

No va dirnos rès el senyor Portela respecte l'entrevista, peró si bé les coses segueixen en el mateix estat, per ara, podría ser que dintre poch prenguessin un nou aspecte cap al bé de tots.

La Junta del Port

La Junta d'Obres del Port, va cumplimentar ahir al senyor Portela, convidantlo, al ensemps, a visitar les obres que s'estàn verificant.

El senyor Portela va manifestarse molt interessat pels assumptes del port.

La Setmana Social

La llissó d'ahir al matí va anar a càrrech de don Pere Sangro y Ros de Olano, del Institut de Reformes Socials y secretari general de l'Associació Internacional pera la protecció dels treballadors.

El tema desenrotllat en la llissó era'l següent: «Intervenció del Estat y del Municipi en les qüestions obreres, segons els principis catòlichs socials.»

Presidí l'arquebisbe de Valencia acompanyat del prelat de Barcelona, de la Comissió organisadora de la Setmana, y dels professors que hi han près part.

Entre'l públich hi havía moltes senyores.

Entrant al assumpte començà examinant detingudament les Encícliques del Sant Pare Lleó XIII, fentne un gran elogi, y passà a ocuparse del intervencionisme en l'historia.

Feu un estudi dels matissos del intervencionisme, donant finalment el resum de la Doctrina Catòlica-intervencionista, ab les següents notes:

Primer. En principi no es de desitjar l'intervencionisme.

Segón. No tot deu exigirse del Estat.

Tercer. Actualment es indispensable perque'l reclamen la política y l'interés públich.

Quart. Justificada la intervenció, es dever y dret de l'Estat, que ha d'exercitar ab energía.

Quint. L'Estat intervindrà ademés per instint y dever de conservació y posant un frè als agitadors y prevenint el mal que pot sorgir impensadament.

Sisè. La intervenció deu limitarse a lo extrictament necessari segons les circunstancies ho exigeixin, sense absorbir la esfera d'acció del individuu ni de la familia.

Sèptim. Sa missió principal es la protecció dels drets y la represió dels abusos que danyen al bé general.

Octau. La missió més concreta es protegir als débils y dirigir als forts, atemperant la crueltat de les lleys econòmiques.

Nové. L'Estat, per rahó de son fi, deurà ademés promoure el bé comú.

10 La intervenció deu assegurar a un mateix temps el respecte als bens de l'ànima y als del cos.

11 Es illegítima la intervenció que no respecta el dret de propietat privada y a la lliure associació, salvo cas de rahons supremes de pública utilitat.

12 A la realisació de tot programa social ha de concòrrer ab la lley la organisació professional.

13 Deu tendirse a fer innecessaria la intervenció de l'Estat.

Ademés, de l'intervencinisme, s'han de admetre els seus graus: Internacional, nacional y comunal.

Exposà ab ardor la necessitat de que els Governs se preocupin de millorar les condicions en que's treballa en els tallers y fàbriques, queixantse de que els governants reglamentin segons les condicions de Madrid, sense tenir en compte la diferencia dels paisos que integren l'Estat.

Aboga per l'intervenció del Govern y el Municipi en els problemes socials, segons les fòrmules catòlich-socials.

Fou molt aplaudit.

Visites

Després de la llissó del matí els congressistes visitaren en gran número la Central de Telèfons, fent la majoría grans elogis del servey y de les instalacions.

Més tart visitaren la Casa Provincial de Caritat.

A la tarda tingué lloch l'anunciada visita a «La España Industrial», hont els congressistes vegeren tots els tallers y el seu admirable funcionament.

Conferencies

A la tarda el públich va dividirse en varis grupus corresponents als varis conferenciants. El professor senyor Sangro y Ros de Olano, va exposar el tema, ampliació de la conferencia del matí.

A dos quarts de sis de la tarda, el conferenciant Mr. A. Lugan, va donar una sessió especial pera'ls patrons, explanant el tema, «El capital en sus relaciones con el trabajo». La concorrencia fou nombrosa.

A la mateixa hora el P. jesuita Gabriel Galàn, donava una conferencia pera les senyores, parlant de «Els devers socials de la dòna en les qüestions del treball», acudinthi un públich d'oyentes escullidíssim.

A les set, don Joan de D. Trias, va exposar, en una conferencia especial pera'ls joves, el tema, «La joventut acadèmica y els problemes socials». Hi assistiren numerosos estudiants, demostrantse que aprofiten les vacacions concedides pel ministre.

A la mateixa hora el doctor don Enrich Reig, director de «La Paz Social», parlava als sacerdots de «La intervenció del sacerdot en el foment de les associacions obreres.»

Aquí acabaren les tasques d'ahir.

Excursió

A les nou d'aquest matí surten els congressistes cap a fer la visita a la colonia fabril del senyor comte de Güell.

⁂

Ab motiu de celebrarse la V Setmana Social, la conferencia de dames cooperadores de la «Obra de Bones Lectures» s'aplaça pera'l tercer dijous, día 15.

L'alcalde de R. O.

Ahir al matí el senyor Serraclara va anar a veure al marquès, qui li va dir que sens dubte, a consequéncia del viatge, se li havía exacerbat la dolencia hepàtica que sofreix, de manera que devía aplaçar per uns quants díes la presa de possessió.

Després va conferenciar ab el secretari.

Sport

Tennis

El diumenge al matí se feu al Catalunya L. T. Club la junta general ordinaria, ab assistencia de gran nombre de socis entre'ls que s'hi comptaven moltes senyoretes.

Després de ferse constar l'estat pròsper del Club y'ls nous projectes de construcció d'un xalet y tribuna y de donar un vot de gracies a l'anterior Junta, quedà elegida la següent:

President, Manuel de Picabia; vis-president, Gregori d'Eguilior; tresorer, J. Comas; secretari, Manuel Tey; vocals: J. M. Blanc y Joan Baratta y quefe de material, Antoni Gallardo.

Futbol

A la tarda se feu l'anunciat partit entre un equip del Universitari, compost exclusivament d'estudiants (que ja publicàrem) y el Club Barcelona, al camp del primer Club citat y ab forsa nombrosa concorrencia.

El Club Campió sense'ls germans Coma, ni en Patullo, se trobà faltat d'aquella cohesió que es la seva principal força, y en cambi els contraris, ab els germans citats, al atach y ab defensors com l'Irizar y Larrañaga, se trobaren ab molta força, poguent fer algunes boniques jugades y mantenint viu durant la major part del partit l'interés del joch y fentse aplaudir més d'una vegada.

Malgrat tot lo dit, la victoria fou pel Barcelona, per 4 a 2.

⁂

Se'ns diu, per bon conducte, que'ls concursos locals de la Federació Catalana, començaràn el día 10 del mes vinent.

⁂

El 26 de desembre vindrà a jugar, ab el Barcelona, l'equip dels simpàtichs jugadors de la Gimnàstica de Madrid.

Natació

El día 26 vinent, al matí, se celebrarà, com de costum, el Campionat d'Hivern y la Copa de Nadal. Nombrosos nedadors s'entrenen tot sovint.

Pilota

El diumenge, a la nit, se feu al Frontó Comtal el festival organisat per la S. de S. V., pera celebrar el quart aniversari de la seva fundació, ab el local plè de nombrosa y escullida concorrencia.

Començà ab un partit entre'ls germans Gustau, Joan Camps, vermells, contra Bracons y Sant, blaus. Igualats a 10, cresqueren els primers, dominaren als contraris y ab jugades colossals s'endugueren el partit, deixant als contraris a 24, essent molt aplaudits.

Un segón partit fou jugat entre'ls vermells Gamboa y Rovirosa, contra Bó y Salóm. També'ls vermells anaren a sobre, jugant de debò, sobre tot al devant, aixecant al públich diferentes vegades; la primera meitat fou aplaudidíssima, però desprès el cansanci feu acabar el partit ensopidament, apuntantse'ls vermells el 40 per 28 els altres.

La banda del regiment d'Aragó donà un concert, encara que'l local no es gens a propòsit pera això.

Fou una bonica festa.

Tir

Diumenge passat se celebrà al polígon de «Tir Nacional» el concurs corresponent a novembre, ab fusell Mauser, a 200 metres, 15 trets (cinch en cada posició reglamentaria), obtenintse'l següent resultat: ab 15 impactes medalla de plata, per haver fet més de 169 tantos; don Emili de la Cruz ab 209; don Antoni V. de Aldana ab 199; don Narcís Martina ab 190; don Godofred Ruoff ab 181, y don Anselm Martín ab 174.

No havent tingut els 15 impactes el rest dels tiradors, no s'adjudicà cap medalla de bronze.

El día 4 del prop vinent desembre, hi haurà concurs de revòlvers y pistoles.

CORREDISSES.

Anuncis oficials

Societat General d'Aigües de Barcelona.—*Obligacions 3 per 100.—Emissió de 15 de Juny 1897.*

A tenor de lo disposat en la escriptura d'emissió, tindrà lloch el dècim quart sorteig d'amortisació d'obligacions el día 15 de desembre pròxim, a les onze del matí, en el local de la Direcció d'aquesta Societat, Passeig de Gracia, núm. 16, entressol.

S'adverteix que, encara que en aquest sorteig la taula d'amortisació disposa que sols s'amortisin xixanta nou obligacions, la Societat ha resolt amortisarne setanta en ús del dret que li otorga l'esmentada escriptura.

Les 14.210 obligacions que, de les 15 mil emeses, queden per amortisar, després dels tretze sorteigs verificats ja, estàn dividides pera l'acte del sorteig en 1.421 lots de deu obligacions cada ún, representant altres tantes boles, extrayentse del globus'n representació de les set desenes que s'amortisen, conforme a la taula d'amortisació y a lo disposat en la escriptura d'emissió.

L'acte del sorteig serà públich y el presidirà'l representant de la Societat en aquesta capital.

De l'acte'n donarà fè un notari.

La Societat publicarà oportunament els números de les obligacions a que hagi correspost l'amortisació y deixarà exposades al públich durant 24 hores les boles que surtin en el sorteig.

Barcelona 29 de novembre de 1910.—El director, M. Bruniquel.

Butlletí Bursátil

Barcelona 30 de novembre.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	'	'	'
» » fi próxim	84'79	84'77	84'77 d
Ac. F.-C. N. Esp.ª fi mes	'		'
» » fi próxim	89'	88'95	88'95 d
Alacant fi de mes	'		'
» » fi próxim	95'	94'95	94'95 d

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	6'80	per 100
Isabel	9 80	»
Unces y mitjes unces	6 80	»
Quarts d'unça	6'30	»
Octaus y 1-16 d'unça	4'80	»
Franchs	7'	»
Lliures	26'95	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. 0'30 % dany.

Londres 90 díes	26'61 d.
» xech	27'15 p.
París xech	7'30 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi mes	'	'	'	'
» » fi próxim	84'75	84'825	84'75	84'775
» ctat. s. A	86 50	86'55	'	'
» » » » B.	86'35	'	'	'
» » » » C	86'	86'10	'	'
» » » » D.	84'96	'	'	'
4 % Int. ctat. s. G y H.	86'40	'	'	'
Amortis. 5 % ctat. s. A.	100'90	'	'	'
» » » » B.	100'70	'	'	'
» » » » C.	100'60	100'70	'	'
Amortis. 4 % ctat. s. A.	92'20	'	'	'
» » » » C.	92'	'	'	'
Emp. Ml. maig 1903-4-5 (4 ½ %)	93'50	'	'	'
Emp. Ml. 1906, series A., B y C (4 ½ %)	93'75	93'50	93'50	93'75
Emp. Ml. 1907, serie D (4 ½ %)	'	'	93'50	93'75
Emp Ml. Bonos Ref. 1908 (4 ½ %)	91'75	'	91'50	91'75
Emp. Ml. maig 1899 4 ½ (%)	93'85	'	'	'
Emp. Diput. Provl. (4 ½ %)	99'15	'	99'	99'25
P. de Melilla y Xafarines. (6 %)	106'		105'50	106'50

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
96'	» » Villalba a Seg. (4 %)	96	96'50
95'75	» » Osca, Fr.ª y altres llnies (4 %) 1 a 150.000	95'75	96'
82'	» y mines S. Joan Abadeses garantides. N. (4 %)	82'	82'50
80'65	» T. B. França (2 ¼ %)	80'75	81'
103'50	» M. Z. A., Ariza, s. A (5 %)	103'50	103'75
101'85	» » Serie B (4 ½ % 1 a 150.000	101'85	102'15
95'85	» Serie C (4 %) 1 a 150.000	95'85	96'15
57'50	» » » Reus R. (2 ¼ %)	57'50	57'75
82'50	» A. V.ª T. no adher. (3 %)	'	'
79'65	» » » » adherides (3 %)	79'65	79'85
43'75	» M. Z. O. y Vigo 1880-82	42'75	43'25
75'75	» Id. id. prio. s. G y H (3 %) n. 1 a 24.903	75'75	76'25
103'50	» M. a C. P., 1.ª y 2.ª s. (5 %)	103'50	104'
96'	» M. a C. P., 3.ª serie (4 %)	96'	96'50
'	» Vasch-Ast., 1.ª hip. (5 %)	'	'
105'	» » » 2.ª » (6 %)	105'	106'
93'	» Olot a Girona (4 %)	93'	93'50
94'50	C.ª Gral. de Tramvies (4 %)	94'50	95'
93'50	C.ª Tranv. S. Andreu. (4 %)	93'50	94'
103	C.ª Bncsa. d'Elc. (5 %)	103'	103'50
94 25	C.ª Bncsa. d'Elc. (4 %)	94'25	94'75
93'75	C.ª Trasatlántica (4 %)	93'75	94'
74'50	Stat. G. d'Aigues B.ª (3 %)	74'50	75'
95	» » » » (4 %)	95'	95'25
101'50	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)	101'25	101'75
98'	F. d'Obres y Construccions, no hip. (4 ½ per cent)	98'	98'50
97'25	C.ª Coxes. y Auto (5 ¾)	97'25	97'75

Accions fi desembre

19'90	» Med. Z. O. y Vigo	20'	20'05
89'05	F. C. Nort d'Espanya	89'05	89'10
94'95	» Madrid a Saraz. y Alacant	95'	95'09
36'	C.ª Reyal Canal. Ebre	36'	37'
57'35	Ferrocarrils Andalusos	57'45	57'50
'	Banch Esp. Isla de Cuba	106'35	'

Accions comptat

100'25	Penins. Telefons, pref. 2.001 a 52.000	100'25	100'75

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'37.

4 per 100 Interior comptat	84 35
4 per 100 » fi próxim	84'78
Amortisable 5 per 100	100'70
Banch d'Espanya	458'
Arrendataria de Tabachs	350'
Societat General Sucrera—Obligacions	'
» » » Acc. preferides	55'
» » » » ordinaries	18'
Franchs	107'15
Lliures	27'12
Banch Espanyol Riu Plata	544'

Darrera hora

Telegrama de les 4'57

4 per 100 Interior fi próxim	84'77

Borsa de París

Telegrama de les 3'15

4 per 100 Interior espanyol	78'90
4 per 100 Exterior	93'90
Accions Nort d'Espanya	395'
» Alacant	422'
Fero-carrils Andalusos	270'
Renda Russa 5 %	104'05
» » 4 ½ %	103'30
Brasil, 4 %	90'60

Borsa de Londres

Londres 30

Consolidat anglès 2 1/2 %	78'93
Uruguay 3 1/2 %	74'75
Renda japonesa 4 %	93'
» russa 5 %	103'75
Venezuela 3 %	58'50
Colombia 3 %	43

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	'	'	'
» » fi próxim	84'75	84'76	84'75 d.
Ac. F.-C. N. Esp.ª fi de mes	'	'	'
» fi próxim	89'05	89'15	89'05 d.
Alacant fi de mes	'	'	'
» » fi próxim	95 05	'	95'05 p.

Les sessions d'ahir

Vaig finalisar la nota d'ans d'ahir participant que'l Nort ofería un augment de pessetes 8.278'63. Comencem la d'ahir fent constar que la companyía de Madrid, Saragossa y Alacant n'ofereix en la darrera desena 256,074'87 pessetes y que en lo que va d'avuy n'avensa 3.147,209'74 pessetes.

= Ahir al matí se tancà: Interior, 84'77, d.; Norts 88'95, d.; Alacants 94'95, diner.

= A la tarda coneixem de Madrid del Banch 84'77. De Borsa 84'80, 82 y 77.

Aquest darrer cambi ve ab 30 comptat.

París envía: Interior 93'90, Norts 395, Alacants 421. Desprès 396 y 422.

Desprès encara 395 y 422. Cambis ab la doble quinzenal ja feta.

S'obre d'Interior 84'80, se fa 82 y se cau y tanca a 84'75, diner.

S'obre de Norts 89'20, se cau a 05 y se tanca a 89'10, paper.

S'obre d'Alacants 95'15, se fa 25, se cau a 95 y se tanca a 95'05, diner.

Se cotisa d'Orenses 20, p.

De Banch E. de Cuba 106'35, d'Andalusos 57'45; de Colonials 72 1/8 y de Catalanes a 10 ½.

Poques operacions ahir d'obligacions, Franchs 7'30, Lliures 27'15.

=A les cinch, el Borsí tanca: Interior 84'75 d.; Norts 89'05 d.; Alacants 95'05 p.

Se coneixen com darrers cambis de Madrid: Interior 84'75; Franchs 7'15; Norts 88'75.

Tanca París: Exterior 93'90; Norts 395; Alacants 422; Andalusos 270 (0'20 més, 2 franchs, 3 franchs y 2 franchs més que ahir, respectivament).

La paritat ab franchs a 7'25 demostra que estem 0'12 sota cambi de Norts, 0'22 d'Alacants y 0'45 d'Andalusos, prenent d'aquests el cambi de la tarda, que era 57'45.

Ha millorat fortament la Renda Francesa que tanca 97'75. La Russa del 906, 104'65, igual gairebé que ahir, y 103'30 la del 909, portant 0'10 de millora. La Turca unificada 91'77 (0'35 més) y 0'20 més la del Brasil, que tanca 90'60. La Portuguesa 0'15 més, 66'10.

De la gran baixa de dimars del Río Tinto no més se referen ahir aquestes accions 3 frs., tancant 1.749. Al amich Boada li comuniquen que'l «corro» està fluix. Pujen 2 franchs les de Beërs que tanquen 448, y un franch les Rand-mines, Goldfields y East-rand que, respectivament, tanquen 212, 144 y 128.

Igual que'l dimars, l'Espanyol de Cuba, 491, y el mexicà igual també 496.

El Banch Espanyol del Río de la Plata ve, ja estampillat, a 438.

=De la tanca del matí a la de les cinch de la tarda, perdem 0'02 d'Interior y millorem 0'10 de Norts y Alacants.

=Avuy al matí no hi haurà sessió, pera donar lloch a la entrega y rebuda de valors de la liquidació general.

Rebley.

Cultura Musical Popular

Teatre d'Infants

Concurs d'obres escèniques
Segona llista de composicions rebudes

Núm. 18. «Com estimen les mares», lema «Visió».—19. «L'àncora de salvació», lema «Qui no s'arrisca, no pisca».—20. «El Gall de Sant Pere», lema «Treballar per la infancia es fer patria».—21. «Rescat», lema «Sense aimants».—22. «Pimienta ó el cornetilla de órdenes».—23. «Diez pesetas diarias, ó mi maño».—24. «Fill meu», lema «Poesía redemptora».—25. «Aubada de Gloria», lema «Una moral y una educació basades en l'admiració, serien els medis més segurs pera despertar la vida enlairada del infant». «Verhaeren».—26. «Romiatge».—27. «El triunfo de la nieve», lema «En el final de un cantar, voy á decirte la esencia del curso de la existencia: jugar, vivir, y soñar».—28. «Somni d'infant», lema «Quan al vespre, en els camps, el girasol daurat...» Jean Rameau, Guanyabens, trad.

Barcelona, novembre de 1910.—El secretari del Jurat calificador, Francesch Sitjà.

Dinàmica atmosfèrica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Dimars les plujes foren generals en tot Espanya y França. A Catalunya van ser abundoses en moltes comarques, ab descàrregues elèctriques y trons, havent acabat la pluja a les vuit del matí.

Hi havía forta borrasca a les costes de la Gironda que mantenía el temporal del Cantàbrich y costes atlàntiques de Galicia.

Avuy arribarà una altra tempesta a les costes de Galicia ab onades y plujes a la regió Cantàbrica espanyola y conca del Duero. La pertorbació ciclònica alcançarà a França, especialment a les costes del Atlàntich.

La vessant espanyola del Mediterràni quedarà dintre del sistema tempestuós principalment el nort d'Aragó y Catalunya. A la península meridional y gran part de la central no hi plourà.

D. PUIG

Municipi

L'alcalde, a instancia dels quefes de bombers, ha firmat l'ordre de pagar els treballs d'agotament de les botigues y soterranis que van ser inondats durant el darrer aiguat.

Ahir a la tarda, l'alcalde accidental y una delegació de la comissió d'Ensanxe van pendre possessió de la finca de don Agustí Viñamata, comprada ab destí al Parch.

Està situada a Montjuich prop del carrer de Lleida.

Hi hà en ella algunes barraques habitades, y totes les indicacions que s'han fet als ocupants pera que se'n vagin, han resultat fins ara infructuoses.

L'alcalde ha firmat els diplomes del concurs d'edificis y establiments y no trigarà a fixar día pera la entrega.

Avuy comença la expendició de cèdules personals ab recàrrech.

TEATRE CATALÁ

ROMEA. — Mentres se representa la farsa anglesa «El Magistrat» s'activen els ensaigs pera estrenar aviat la última producció del aplaudit autor don Adrià Gual, «Donzell qui cerca muller», la qual s'ha batejat ab el subtítol de «follia amorosa», essent presentat ab gran luxe escènich de trajos y atrèç, pintant les decoracions els eminents escenògrafs senyors Moragas y Alarma.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Senat

Madrid, 30, 4'15 tarda.

El senyor Montero Ríos obre la sessió a les 3'20 ab escassa concorrencia.

Al banch blau, el senyors Canalejas, Calbetón y Arias Miranda; aquest últim d'uniforme.

El ministre de MARINA puja a la tribuna de secretaris y llegeix el projecte sobre ascens de tinents de navili y assimilats.

Ordre del día.—Se posa a debat el Dictamen sobre'l projecte de lley referent als serveys públichs a les possessions espanyoles d'Africa.

El senyor ALLENDE SALAZAR demana aclaracions, que son fetes pel ministre de Foment.

Rectifiquen abdós y s'aprova el projecte.

S'aproven també varis dictamens de carreteres, entre ells un incluint en el plan general una de Valldemolins a Vimbodí.

Queda aprovat també'l dictàmen de la comissió mixta sobre'l projecte de lley limitant la construcció del ferrocarril-tranvía de Barcelona a Masnou, a la secció de Badalona a Mongat.

Presuposts.—Continúa el debat sobre el de Instrucció pública.

Don Amós SALVADOR se lamenta de la extensió que donen els senyors Allende Salazar y Rodríguez Sampedro a la discusió d'aquest presupost, fentlos veure la impossibilitat d'aprovar tots els presuposts normalment si segueixen pel camí emprés.

Madrid, 30, 9'15 nit.

El senyor ALLENDESALAZAR insisteix en negar que la impugnació que fan al presupost d'Instrucció pública'ls conservadors obeeixi a rencors personals. El discutim — diu — ab tanta amplitut pels seus excessius lliberalismes y per portar coses y augments jamay coneguts.

Si accediu a alguna de nostres peticions, la discusió s'alleugerarà, puix sols discutim per creure que aixís servim al país.

El senyor BURELL hi intervé pera recullir alguns càrrechs que creu li ha dirigit el senyor Allendesalazar.

Defensa la legalitat ab que s'ha posat a discusió el presupost, explicant la manera com ha sigut aprovat al Congrés. En dita Cambra els conservadors contribuiren a l'aprovació de dits augments.

Protesta del estil ab que discuteix el senyor Allendesalazar, parlant de certa forma sobre l'empleu de més d'un milió de pessetes.

Demana que concreti aquest càrrech pera que la opinió sàpiga ab tota claretat que no's malgasta el diner.

El senyor RODRIGUEZ SAMPEDRO manifesta que la minoría conservadora està desitjosa de contribuir a la obra constitucional del Govern.

Culpa de la extensió del debat al ministre y a la comissió, per plantejar incidents inoportuns, fentse a ells mateixos la obstrucció.

El senyor ALVAREZ GUIJARRO nega que discuteixi per animositat contra'l senyor Burell.

El senyor BURELL diu que respecta'l dret de tots pera discutir.

El senyor ALLENDESALAZAR rectifica, concretant favorablement pera'l ministre'l càrrech de que aquest havía protestat.

El senyor SALVADOR insisteix en la necessitat d'abreviar el debat.

Després de dues hores de parlar, sobre la conveniencia d'abreviar el debat, cosa en que tots estàn d'acort, si bé xerren pels colzes, se passa a discutir el capítol quart.

El senyor CERRADA, de la comissió, contesta a observacions fetes ahir pels senyors Rodríguez Sampedro y Alvarez Guijarro.

Els senyors ALVAREZ GUIJARRO, CERRADA y RODRIGUEZ SAMPEDRO rectifiquen varies vegades.

El comte de ESTEBAN COLLANTES hi intervé breument.

Ocupa la presidencia el senyor López Muñoz.

S'aprova el capítol.

El general OCHANDO impugna el quint, exposant la necessitat de millorar la situació dels mestres que cobren menys de mil pessetes y senyalant l'analfabetisme que impera entre'ls soldats.

El senyor ESPAÑA, de la comissió, li contesta, dient que'l millorament dels mestres es el pensament del Govern.

El senyor LABRA fa observacions que entén beneficioses pera la ensenyança, confiant en que'l partit lliberal les acullirà en futurs presuposts.

Exposa la necessitat d'atendre a la ensenyança popular.

Aplaudeix el desenrotllo que en aquest presupost se dona a la cultura intelectual.

Elogía als mestres de primera ensenyança, afirmant que n'hi hà 500 o 600 que poden posarse a l'altura dels millors d'Europa.

Demana la creació d'escoles higièniques y que se'ls hi augmenti la consignació pera material als mestres, puix ara, entre uns y altres descomptes, sols disposen de sis pessetes mensuals.

Pinta la trista situació de les escoles rurals.

Se mostra partidari de fomentar la ensenyança femenina.

El senyor PALOMO li contesta.

Transcorregudes les hores reglamentaries, el senyor BURELL proposa la pròrroga de la sessió fins que s'aprovi el capítol quint.

Els senyors RODRIGUEZ SAMPEDRO y ALLENDESALAZAR s'hi oposen.

El senyor BURELL diu que li servirà de llissó aquesta obstrucció, pera lo que pugui fer en lo futur ab altres situacions polítiques.

El senyor MARTINEZ DEL CAMPO apoya al ministre, calificant de desconsideració pera'l Govern el no prorrogar la sessió fins que s'aprovi el capítol.

El senyor ALLENDESALAZAR segueix oposantshi y proposa que's prorrogui la sessió sols pera que'l ministre contesti al senyor Labra.

S'extranya de l'amenaça del senyor Burell de pendre represalies quan els conservadors siguin poder, considerantla injusta, ja que no existeix obstrucció.

Insisteix en que si discuteix es per que creu que aixís serveix al país.

El senyor RODRIGUEZ SAMPEDRO hi intervé, tranzigint ab la pròrroga pera que'l senyor Burell contesti al senyor Labra.

Després de varies rectificacions, aixís s'acorda.

El senyor BURELL, després de dedicar elogis al senyor Labra, exposa la forma en que en el presupost s'atén al millorament dels mestres y de la ensenyança.

(El senyor Canalejas, que s'havía assentat fa una bona estona, torna al banch blau, seyent al costat del senyor Burell.)

El ministre pronuncía unes quantes frases d'elogi al senyor Labra, y acaba dient que no es més extens en vista de la fadiga de la Cambra.

El senyor LABRA rectifica breument.

Se suspèn el debat y s'aixeca la sessió a les vuit.

Congrés

Madrid, 30, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'15, baix la presidencia del comte de Romanones, ab poca concorrencia en els escòns y alguna animació en les tribunes.

S'asseu al banch blau el senyor Merino.

Prechs y preguntes.—El senyor ARMASA explana una interpelació sobre abusos comesos en l'administració provincial de Màlaga.

Diu que ja en 1908 el senyor La Cierva convingué en que era escandalós lo que allí ocorreix.

Manifesta que en la Diputació de Màlaga els sous de personal puja a 140.000 pessetes.

Denuncia que de les 10.000 pessetes que's destinen a conservació de carreteres, 9.000 son pera personal, 1.000 pera dietes a enginyers y rès pera material.

Denuncia altres molts extrems y assegura que'l presupost vé ab més de 100 mil pessetes de augment sobre'l de l'any anterior.

Demana que's torni el presupost a la Diputació, desde'l ministeri de la Governació, hont se troba actualment, pera ser corretgit.

Reconeix que'l presupost de la Diputació de Màlaga vé ab augments, però adverteix que aquests augments se feren essent diputat provincial el senyor Armasa.

Madrid, 30, 5'15 tarda.

El ministre de la GOVERNACIÓ manifesta que les Diputacions provincials son organismes arcàichs que necessiten una urgent reorganisació.

Els senyors ARMASA y MERINO rectifiquen varies vegades.

El senyor CARNER diu que la lley electoral disposa que en el plaç d'un any devía presentarse al Parlament la divisió electoral. Han passat dos anys y no s'ha fet.

Manifesta que hi hà circumscripcions com Barcelona, que no tenen el número de diputats que haurien de tenir.

Pregunta al Govern si està disposat a portar al Parlament l'oportú projecte de lley pera donar compliment al article segón tranzitori de la lley electoral.

El senyor MERINO diu que, en efecte, l'actual distribució electoral no respón a les necessitats de la vida, ni per la divisió dels districtes, ni per la extensió d'aquests.

Cita alguns districtes de la provincia de León, ahont l'elector té de viatjar dos díes pera emetre'l vot.

Suposa que'l seu antecessor se dedicaría desde que's va promulgar la lley electoral a estudiar els datos pera portar a la pràctica lo que preceptúa dita lley, però's tracta d'un treball carregós, de una empresa molt important y cal estudiarla y meditarla molt.

El Govern està reunint datos y lo més aviat possible formularà l'oportú projecte de lley.

De les 49 provincies, a que s'ha dirigit demanant els datos pera la reforma de la divisió electoral, solament deu o dotze han contestat fins ara.

Diu també que espera'l resultat del nou cens.

El senyor CARNER rectifica y diu que pel janer no estarà llest el cens.

Creu que s'ha de presentar el projecte de lley sobre reforma de la divisió electoral, o un altre que relleví d'aquest compromís. Lo que no pot fer el Govern es seguir faltant a la lley.

Insisteix en preguntar quan se presentarà el projecte.

El senyor MERINO també rectifica, repetint que necessita conèixer el cens pera lo que podrà conèixer el primer de janer, al menys per lo que toca a les grans poblacions.

El senyor SORIANO explana la seva anunciada interpelació sobre l'Ajuntament de Madrid.

Comença recullint el desafío de «La Época» sobre la discusió del procés Fe-

rrer y afirma que està disposat a iniciarlo aixís que ho permetin les circumstancies parlamentaries y invita a que hi prenguin part les personalitats de la minoría republicana més versades en materies jurídiques.

Passa després a tractar concretament de l'objecte de la interpelació, advertint que fugirà de paraules pera fixarse en xifres.

Aludeix lleugerament al debat sostingut al Senat y diu que en aquests moments sura sobre l'Ajuntament de Madrid un ambient de dubte y de descrèdit. No sé—diu—si per un estat atàvich o per passió política, pera combatre als republicans, se llencen sobre l'Ajuntament de Madrid grans acusacions. Pera mí al Ajuntament no hi hà republicans ni monàrquichs, sinó regidors bons o dolents y a tots judicaré ab absoluta imparcialitat.

L'Ajuntament actual tindrà defectes; però cap ha deixat de tenirne, y ademés l'actual es un model de moralitat comparat ab altres ajuntaments monàrquichs. ¿Es que no vos recordèu dels vergonyosos escàndols que hem presenciat al Ajuntament de Madrid? ¿Eren republicans els regidors que obligaren al senyor Gimenez Delgado a dir que s'havía de escombrar tot, els de les expropiacions de l'Abascal y els que motivaren la manifestació Cabriñana? Aquells regidors no eren republicans. Si ara parleu de tanxulls es que vos cega la passió política.

Madrid, 30, 9'15 nit.

El senyor SORIANO, referintse als expedients demanats per un senador, diu que l'assumpto de les pompes fúnebres el portà'l comte de Peñalver y el votaren els monàrquichs, com ocorregué ab lo del granet y ab la compra en dos milions de la casa den Cisneros. ¿No fou el comte de Peñalver el que feu un nou plech pera les obres de la Gran via, en forma que constitueix un greu perjudici pera Madrid? Això pot esplicarho el senyor Miró, car li sobren datos pera això. (El senyor Miró demana la paraula).

Aludeix també a don Pau Iglesias y al marquès de Lema, en temps dels quals varen o córrer també coses dignes de menció.

Recorda que en temps del marquès de Portago els republicans resolgueren un conflicte de subsistencies. Ara han firmat un contracte ab una cooperativa de electricitat que porta a Madrid un positiu benefici.

Tracta tot seguit del impost de consums y pera demostrar ses monstruoses condicions, posa l'exemple de lo que ocorreix a Lyó, ahont els rendistes ab 75 milions de beneficis paguen 6.000 pessetes per consums y els obrers que venen a somar per jornals la mateixa cantitat paguen 4 milions.

Invita al Govern a fer que de cap manera passi'l mes de juny sense haver suprimit els consums.

¿Qué ha passat a Madrid ab els consums: ¿Hi haurà administració del impost o hi haurà prórroga del contracte actual? Car, si's va a n'això últim, escóltinse les següents asombroses xifres:

En fruites fresques, el promitg oficial es de 700.608 pessetes. Donchs en 1903 ingressaren 8 milions y pico y la mateixa cantitat en els anys següents, fins l'any anterior al que finalisà la contracta, que tot d'un cop baixà a tres milions. Segons els meus datos comprovats, han entrat fins a 11 milions. Segons el promitg deu pagar 21.000 pessetes y per lo que han entrat han pagat més de 400.000 pessetes; y aquesta soma's refereix sols a la plaça de la Cebada.

Segueix llegint datos de promitjos comparats ab les cantitats positives ingressades, resultant molts milers de diferencia.

Per tintes de marcar, 10.000 kilos, y sols la «Editorial» en consum 10.600, als que hi hà que juntar la consumida per les empreses de publicació que hi hà a Madrid.

No pot prorrogarse un contracte en el que's veu clarament que's roba per milions al poble de Madrid. ¿Què pensa'l Govern d'això? Quan m'hagi contestat, posaré la P. D. convenient al assumpte. Lo que porto dit es el prólech d'ampli debat.

El senyor MERINO contesta. (Se prorroga aquesta part de la sessió).

Comença assumint la responsabilitat, per la conducta del alcalde de Madrid, al devant del Municipi, car té absoluta confiança en el senyor Francos Rodríguez.

Dich això perquè S. S. ha parlat del ambient que hi hà sobre'l municipi y ha manifestat que hi hà solament republicans quan tots son afectes a la Monarquía. (Rumors y rialles).

Fa un elogi de la lley municipal.

Lamenta que la passió política hagi pogut llensar càrrechs contra l'Ajuntament y s'hagi parlat d'ambient deleteri.

Adverteix que pera evitar les alteracions en els consums que modifiquen els promitjos s'han colocat inspectors en els fielats.

Recorda que en varies ocasions ha manifestat que no tolerarà al Ajuntament de Madrid ni la prórroga indefinida del actual contracte d'arrendament ni l'administració del impost; però ja el Govern ha dit ben clarament en el Parlament que en data casi determinada quedarà l'assumpte dels consums solucionat, mitjansant les exaccions locals.

Termina dient que'ls ajuntaments que's trobin en condicions análogues al de Madrid, podràn conseguir la prórroga del arrendament de consums ab caràcter provisional y sols per sis mesos, segons se convingué en el Parlament fa varis díes.

Se suspén aquest debat.

Ordre del día. — Continua la discussió del projecte de reforma del impost de utilitats.

El senyor AZCARATE apoya una esmena del senyor Zulueta al article sisé.

Proposa, com qüestió previa, que les societats anònimes puguin elegir entre tributar el 3 o el 6 per mil que proposa el dictamen.

Aixís no tindrà privilegis cap entitat.

El ministre d'HISENDA se nega rodonament a admetre aquest dret, perquè implicaría un desgavell en l'administració.

Rectifiquen tots dos.

El senyor GULLON patrocina la esmena y demana excepció pera determinades societats anònimes.

El senyor SUAREZ INCLAN, com president de la comissió, també s'oposa a la esmena, perque ab aquesta opció resultaría que societats de quatre milions de capital vindrien a tributar encara menys que altres societats de migrat capital.

El senyor AZCARATE rectifica.

Lo mateix fan els demés oradors que han intervingut en el debat.

El senyor GARRIGA diu que ha defensat la opció, entre altres rahons, pera evitar lo que ara's tem, y diu que les societats van demanar pagar el 3 y 6 per mil, perque aixís evitaven la duplicitat d'investigacions y, sobre tot, podíen dedicarse a varis negocis a la vegada, mentres que pagant per quota industrial sols podíen exercir lo que permetia cada quota.

El senyor ROMEO hi intervé, contestanth el senyor SUAREZ INCLAN.

El senyor BERGAMIN diu que si la minoría conservadora ha acceptat la modificació solicitada per les societats anònimes es perque ha cregut que'ls que la demanaven eren representants d'aquestes societats; però no essent aixís, preferiría que quedés el projecte íntegrament, tal com el va presentar el Govern. Ara bé, si's resol la qüestió previament plantejada y el senyor Azcárate mantè la esmena, nosaltres la votarem.

El senyor SUAREZ INCLAN s'extranya d'aquesta actitut dels conservadors, perque la comissió ha tingut precisament per base pera fer el seu propost en el dictamen la quota fixa que'l partit conservador imposava en 1908 a les societats anònimes, segons varen manifestar en la informació oral els representants de dites societats.

El senyor BERGAMIN rectifica y el ministre d'HISENDA, recullint algunes manifestacions d'aquell, diu que ell pera introduir la modificació del 3 y 6 per mil, va fiar en la cavallerositat dels que ell va creure representants de les societats anònimes.

Pera la proposició del senyor Bergamin, demana la opinió dels quefes de les minories.

El senyor AZCARATE se mostra conforme ab el projecte.

El senyor GARRIGA assegura que'ls que varen acudir a la informació oral representaven a la inmensa majoría de les societats anònimes d'Espanya, y no pot consentir que's dubti de la honorabilitat dels que varen acudir a dita informació. (Rumors.)

El senyor COBIAN. — Ja veu el Parlament que aixís no's pot discutir.

El senyor GARRIGA segueix dient que's preté ara tornar sobre'l primitiu acort y que això no pot consentirse.

El Congrés va votar en l'article segón el principi de que les societats tributarien el 3 y 6 per mil, y ara no cab, reglamentariament, tornar enrera.

Lo que ara's preté es defensar societats de capital averiat, y això no deu ser defensat.

El tribut del 3 y 6 per mil no pot ser causa de cap ruina, puix es ridícol sostenir que una societat d'un milió de capital que pagués 3.000 pessetes ha de quebrar per això.

En tot cas seràn altres les causes de la seva ruina.

Creu que no pot sostenirse més criteri que'l donat en el dictamen y que la minoría apelarà a tots els medis reglamentaris pera que's respecti lo que ell acaba de proposar.

El senyor CARNER no troba bé que's dubti de la honorabilitat dels que varen acudir a la informació oral, lamentant que ab aquestes discusions se tendeixi a desnaturalisar una proposta que es la més racional de quantes existeixen.

Jo—acaba dient—considero dolent el projecte mateix y pitjor la modificació que ara's patrocina.

Es completament parcial tornar sobre una cosa que ja està aprovada.

El senyor AZCARATE segueix defensant la seva esmena, demanant que s'exceptúi a les empreses editorials que no tinguin fins lucratius, previa declaració del ministre d'Hisenda.

El senyor ZABALA li contesta, y diu que es molt difícil determinar això y donaría motiu a grans torgiversacions.

El senyor AZCARATE rectifica breument.

El senyor URZAIZ.—¿Se va a votar nominalment?

Varis republicans.—Sí. Sí.

El senyor URZAIZ.—Allavors vaig a explicar el meu vot.

Diu que presentar una esmena a un principi essencialment dolent es una equivocació.

El principi es d'excepció, y jo soch enemich de tota excepció; la esmena confirma la excepció y per lo tant no puch votarla.

Afegeix que ab la mateixa tristesa ab que va veure que'ls conservadors feyen la lley de comunicacions marítimes y de la construcció de la esquadra, veu aquesta lley perque entén que'ls governs deuen fer les lleys inspirades en l'interès general, no en el particular.

Don Dalmau IGLESIAS troba incompatible aquesta esmena ab la que ha passat a ser article sisè, y creu que sería millor afegirla al primitiu article sisè del dictamen. (Rumors.)

Per aquesta rahó creu que la minoría carlista no pot votarla.

El senyor AZCARATE creu que son perfectament congruentes la esmena y l'article.

El senyor COBIAN proposa que s'afegeixi de paraula, a la esmena, que's refereix, sols a les empreses editorials y no als espectacles.

El senyor AZCARATE s'hi oposa.

En votació nominal es refusada la esmena per 111 vots contra 56.

El senyor QUEJANA fa observacions al article y recorda que'l ministre de Hisenda l'altre día's va negar a admetre excepcions y la esmena que ha passat a ser article mantè la mateixa excepció contingada en l'article retirat.

Prega al ministre que expliqui els motius que ha tingut pera mantenir la excepció.

El senyor COBIAN diu que ha acceptat la nova esmena perque venía firmada per diputats de varies minories, entre altres la republicana y la carlista.

Don Dalmau IGLESIAS diu que'l diputat carlí que ha firmat la esmena ho ha fet com particular. (Rumors.)

Afegeix que en la Cambra hi hà la costum de prestar la firma a esmenes que son de criteri distint al del firmant pera completar el número. (Rumors en la majoría.)

El senyor QUEJANA rectifica extranyantse de que'l senyor Azcárate hagi defensat una esmena distinta de la que forma l'article 6.

El senyor COBIAN també rectifica y diu que ell admet l'article sisé perque aixís s'obliga a tots els periòdichs a pagar per industrial, perque n'hi hà molts que no paguen per industrial ni per utilitats y cal tenir en compte que's llegisla pera tot Espanya.

Insisteix en que les firmes de diputats de distintes minories el varen inclinar a decidirse per la excepció.

El senyor GINER diu que's tracta de una qüestió que res té que veure ab la disciplina de partit y per tant declara que hi hà republicans que son partidaris del article y altres que no hot son, y per lo tant uns votaràn en prò y altres en contra.

Manifesta que ell votarà en prò.

Se vota nominalment l'article y es aprovat per 124 vots contra 48.

Sense debat s'aprova l'article setè.

Al vuitè s'admeten una esmena del senyor Garriga y altra del senyor Iglesias (don Dalmau) y s'aprova l'article, que es l'últim del projecte.

S'aixeca la sessió pública a les 8'35, y el Congrés se reuneix en sessió secreta.

En aquesta sessió secreta'ls diputats han començat per rebutjar varies esmenes demanant millores en el sou de empleats subalterns de la casa.

Després el senyor Salvatella ha apoyat una proposició sobre dietes als diputats, exposant el sentit en que està inspirada y que es el de fer del Congrés una veritable institució democràtica.

Ha manifestat el seu desitg a la presidencia, de tornar a tractar aquest assumpte en sessió pública, pera repetir els rahonaments devant del país y exposar les coses clares, en termes tals, que la opinió no dongui color a la idea ja insinuada per alguns, de que lo que's vol es assignar sou als diputats d'una manera subrepticia.

S'ha acordat donar un vot de confiança al president, pera que posi a discussió en sessió pública aquest assumpte quan ho cregui convenient.

El senyor Romeo ha proposat que's proveeixi als diputats de sobres especials pera que puguin dipositar les cartes ab franquicia no sols en la estafeta del Congrés sinó en les de tot Espanya.

Sobre aquest particular el president ha contestat que està estudiant fa díes una fórmula.

Federació Agrícola Catalana-Balear

Aquesta entitat va celebrar ans d'ahir les reunions anunciades pera tractar de la protecció de l'agricultura catalana en el nomenament de vocals de la Junta de Aranzels y Valoracions y del R. D. de Foment del dia 9 del que som, substituint els actuals Consells Provincials d'Agricultura per nous organismes y creant un Consell superior de Foment.

Respecte al primer extrem s'acordà enviar el següent telegrama:

«Excmo. Sr. Ministro de Hacienda.—Madrid.—En reunión celebrada por Federación Agrícola Catalana-Balear se ha acordado por aclamación apoyar exposición 9 noviembre Instituto Agrícola Catalán de S. Isidro y doliéndose que nuevos nombramientos para Junta Aranceles y Valoraciones no hay un solo agricultor de esta importantísima región se honra suplicando á V. E. que por de pronto como acto de justicia y equilibrio económico sean considerados como vocales natos de la Junta los presidentes de las Federaciones Agrícolas de España. Segurá la exposición fundamentando motivos esta petición.—Presidente, Maristany».

Per lo que toca al segón extrem, va convenirse en evidenciar al Govern que ab la nova organisació's deixa sense vot al 90 per 100 de les societats agrícoles, aixís com felicitar als disolts Consells d'Agricultura de Catalunya y sos presidents per la beneficiosa campanya que han portat a cap durant la seva existencia.

També s'acordà dirigirse al Institut de Sant Isidre pregantli que, com entitat agrícola més antiga, cridi quan ho cregui oportú a la representació total parlamentaria catalana pera que constitueixi un bloch de defensa de la producció del país.

A la tarda's reuniren les Cambres Agrícoles pera parlar de la designació de quatre vocals pera'l Consell Superior de Foment que s'han d'elegir demà, 1 de desembre. S'acordà: Primer, que com a acte d'agraiment y protesta les entitats reunides votin pera aquells càrrechs als presidents dels disolts Consells Provincials d'Agricultura de Catalunya; segón, respectar l'acort que hagin pogut pendre les entitats de les provincies catalanes respecte la elecció dels vocals dels nous Consells Provincials; y tercer, enviar aquest telegrama:

«Ministro Fomento.—Madrid.—En reunión celebrada por Federación Agrícola C.-B. se ha acordado elevar la más respetuosa protesta á V. E., por la supresión de los Consejos Provinciales de Agricultura y Ganadería, como organismos que en Cataluña han llenado completamente necesidades, así como considera que en la elección para Consejo Fomento se deja sin voto electivo el 90 por 100 de entidades agrarias nacidas al amparo Ley Sindicatos, por lo que suplica á V. E. suspenda elección tiempo prudencial para que futuro Consejo tengan representación todos los intereses agrícolas: además separadas Direcciones Agricultura y Comercio sienten no comprender fusión estos intereses en Consejos Provinciales.—Presidente, Maristany».

Llibres

«Guayaquil á la vista», per Joan R. Ceriola, prebere.

Una casa editorial catalana, la de la Viuda de Lluís Taso d'aquesta ciutat, fentse càrrech dels materials aportats per un català, el reverent Ceriola, ha estampat un magnífich Album d'una llunyana ciutat americana, la segona que varen fundar els espanyols a l'Amèrica del Sur.

Guayaquil es la ciutat en qüestió; y, en l'Album que tenim a la vista, apareix la important capital comercial de la República del Equador, ab totes les manifestacions de la seva vitalitat, ab tots aquells detalls que, ab una sola llambregada per les fulles de l'Album, la pugun donar a conèixer al foraster, sía comerciant, sociòloch, historiador, simple viatger turista. Edificis públichs y particulars, monuments, tallers y comerços, centres d'ensenyança, associacions de diverses classes, prempsa, professions y oficis, diversions, esplays de societat, paisatges dels encontorns, tots aquests y altres aspectes de la vida guayaquilenya ens dona a conèixer l'esmentat català en aquelles terres trasplantat, per medi de reproduccions gràfiques degudament anotades y explicades, en quals explicacions fa gala el reverent Ceriola d'una sòlida instrucció y d'un ben cisellat estil.

Les fotografíes hi son en abundor, essent pulcrament tirades y artísticament combinades.

En resum, una publicació luxosa y de molt agradable presentació que acredita una vegada més l'art editorial català y que honra verament al seu autor Mossen Ceriola, essent de desitjar que trobi recompensats els sacrificis que s'ha imposat al empendrer una publicació que en sa classe, es de lo millor que hem vist. La pròspera ciutat del Guayas li ha de quedar fondament agrahida.—J. M. y C.

MERCATS DE COTO

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

30 de novembre de 1910

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Octubre-Novembre	7'90	—'07	—'—
Novbre.-Desembre	7'90	—'07	—'—
Desembre-Janer	7'90	—'07	—'—
Janer-Febrer	7'91	—'07	—'—
Mars-Abril	7'94	—'07	—'—
Maig-Juny	7'95	—'07	—'—
Juliol-Agost	7'91	—'07	—'—
Telegrama 12'15. Vendes 7.000			
Disponible	8'14	—'08	—'—
Octubre-Novembre	7'98	—'06	—'—
Janer-Febrer	7'89	—'05	—'—
Mars-Abril	7'91	—'04	—'—
Tanca Liverpool.			
Octubre-Novembre	—'—	—'—	—'—
Novbre.-Desembre	7'85	—'02	—'—
Desembre-Janer	7'84	—'01	—'—
Janer-Febrer	7'85	—'01	—'—
Febrer-Mars	7'87	—'02	—'—
Mars-Abril	7'88	—'01	—'—
Abril-Maig	7'89	—'02	—'—
Maig-Juny	7'90	—'02	—'—
Juny-Juliol	7'88	—'01	—'—
Juliol-Agost	7'85	—'01	—'—
Agost-Setembre	7'62	—'01	—'—

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Desembre	14'83	—'—	—'03
Janer	14'84	—'—	—'—
Mars	15'13	01'—	—'—
Maig	15'29	—'—	—'—
Telegramas segón.			
Desembre	14'82	—'—	—'04
Janer	14'81	—'—	—'03
Mars	15'06	—'—	—'06
	—'—	—'—	—'—
Tanca Nova York (Telegrama d'ahir a les 11 nit.)			
Novembre	14'78	—'—	—'08
Janer	14'73	—'—	—'09
Mars	13'99	—'—	—'13
Maig	15'16	—'—	—'13

MES TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 30, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Avisos als navegants grupus 250 y 251.

Anunciant haver sigut nomenat comptador de fondos del Ajuntament de Mataró (Barcelona) don Oscar Avila Bernabeu.

Anunciant haver ocorregut 77 casos y 32 defuncions de cólera morbo assiàtich a la vila de Madera (Azores).

Naufragi

Coruña.—Un gran temporal ha sorprès aquesta matinada a una esquadreta de vapors pesquers que en sa majoría guanyaren el port a tota màquina.

Ratxes de vent escombraren a tres homes de la coberta del «Peral» y a ún de la coberta del «Sant Telm».

Tots se negaren.

La gran barcaça de vela anomenada «Princesa», naufragà a les dotze del matí d'ahir y s'enfonzà desseguida.

Pertanyía a la matrícula de Vigo.

La tripulaven 13 homes.

Tots se negaren, fora'l patró que romangué tres hores nedant.

Prop d'ell lluitava ab les onades un fill seu, de 17 anys, que's negà.

Un vapor pesquer que fugía del temporal el recullí y el portà a la Coruña. Fà llit y està gravíssim.

La noticia dels 18 homes negats ha produit sensació en la població.

Se temen altres naufragis.

Atachs

Bilbao.—Durant la nit, en el barri de Castrojano'ls vaguistes de la mina «Primitiva» atacaren la casa hont se hostatjen els esquirols y els apedregaren, engegant trets.

Feren grans destroces.

No hi hà desgracies.

Contra les dietes

Càdiz.—Les societats obreres protesten contra les dietes dels diputats.

Diuen que això demostra desconèixer la miseria en els districtes que representen, sense preocuparse de la defensa de sos interessos.

De molts pobles diuen que'ls regidors demanaràn dietes, si's concedeixen als diputats.

Lo que procedeix—afegeixen—es reduir a la meitat el presupost de les Corts, com se va fer l'any 1868.

Rifa de Madrid

Madrid, 30, 2 tarda.

En el sorteig de la Rifa de Madrid celebrat avuy han sortit premiats ab els majors els següents números:

Primer premi, 100.000 pessetes, número 3.533, venut a Ibiça, Granada y Ceuta.

Segón premi, 40.000 pessetes, número 6.122, despatxat a Madrid y La Línea.

Tercer premi, 20.000 pessetes, número 23.741, venut a Madrid y Barcelona.

Premiats ab 1.500 pessetes, números 22.573, Madrid; 1.544, Madrid; 29.718, Saragossa; 1.597, Alacant, Valencia y Madrid; 6.004, Madrid, Almería y Mahó; 23.294, Valencia; 675, Coruña, Granada y Barcelona; 20.655, Béjar, Málaga y Sevilla; 11.791, Santander, Cuevas de Vera y Madrid; 15.815, Madrid y Valencia; 27.251, Barcelona; 8.414, Huelva y Lorca del Rio; 26.145, Bilbao y Pamplona; 25.072, Alacant; 12.621, Coruña, San Sebastián y Barcelona; 478, Tolosa, La Línea y Alacant.

La quefatura de policía

Madrid, 30, 2 tarda.

El senyor Canalejas ha negat que s'hagi firmat el nomenament de quefe de la policía de Madrid.

El senyor Merino, a qui principalment correspón ocuparse de aquest assumpte, es probable que practiqui algunes gestions prop dels dos candidats que té'l Govern pera aquest càrrech.

El senyor Canalejas ha desmentit que'l general Bascarán sigui el nou quefe de policía, com asseguren alguns periòdichs.

El Govern de Girona

Al Govern de Girona, segons diu el senyor Canalejas, hi anirà un dels actuals governadors d'altres provincies y no cap governador nou, com se sospitava.

Dimissió

El senyor Bretón, per motius que ha reservat, ha dimitit el càrrech de comissari regi del Conservatori de Música y Declamació.

Interinament, s'ha possessionat de dit càrrech el sub-secretari de Instrucció pública.

Firma de Guerra

Nomenant general de la tercera brigada de cavallería, Búrgos, al general don Joseph Bertrán Mateo.

Ascendint a intendent de divisió a don Ludgardo de la Vega y López, intendent del exèrcit.

Ascendint al sub-intendent de divisió don Manuel Fàbregas a intendent.

Nomenant quefe de secció del ministeri de la Guerra al intendent de divisió don Francisco Durango, actualment intendent militar de la sexta regió.

Nomenant intendent militar de la 7.ª al de divisió don Manuel Domingo Ortíz de Pinedo.

Id. de la 6.ª a don Manuel Fàbregas.

Concedint al coronel d'Estat Major don Francisco Fernandez, y al tinent coronel d'infanteria don Ricart Espay, creus del Mèrit Militar de tercera y segona classe, ab distintiu blanch, pensionades.

Concedint la gran creu del Mèrit Militar, blanca, a don Ignasi Halcon, alcalde de Sevilla.

Id. a don Joaquim Rodríguez Guerra, president de la Cambra de Comerç de Càdiz.

Id. al intendent de divisió don Eduart Lauglesia.

Altres condecoracions de menys importancia.

Una canongía

Madrid, 30, 5'15 tarda.

Probablement demà's firmarà el nomenament de canonge pera una vacant que existeix a la Catedral de Barcelona.

Els candidats son dos: el senyor Cortejon, director del Institut, y el canonge de Solsona don Ramón Sensabe.

Tots dos tenen influyents patrocinadors.

Al senyor Cortejon l'apoya el senyor Muñoz y al senyor Sensabe'l ministre d'Estat.

El transport dels vins

La comissió de presuposts ha concedit al impost sobre'l transport dels vins iguals beneficis que als de les fruites.

Borsí

Madrid, 30, 6'15 tarda.—Al «corro» se cotisa: Interior fi de mes, 84'77.

El carril de Valencia

Madrid, 1, 12'30 matinada.

S'ha firmat la R. O. treyent a subasta el ferrocarril directe de Madrid a Valencia segons el projecte del senyor Carbonell, perque l'elèctrich del senyor Isla ha estimat la divisió d'enginyers que no podía portarse a la pràctica per no haverhi prou electricitat y no existir en cap nació un altre de tan llarch recorregut.

Una esmena

La comissió de presuposts ha admés una esmena del senyor Garriga y Masó, rebaixant a 100 y 500 pessetes les multes de 500 y 5.000 que s'imposen per l'article vuitè del projecte d'utilitats per faltes en les unitats de treball d'explotació de les industries per contribució per utilitats.

Els corredors de comers

Una comissió de corredors de Comers de varies places d'Espanya ha visitat al ministre de Foment pera demanarli que influeixi en la comissió del Senat pera que's fixi un número d'ells en cada punt ahont existeixin en l'actualitat, com se fa respecte de Madrid y Bilbao en el projecte de lley de contractació borsària.

El senyor Calbetón ha accedit al desitg dels expressats corredors y ha afegit que pera fixar el número dels que hagin de existir en cada plaça seràn consultades les Cambres de Comerç y altres entitats.

Concert

Al Teatre de la Comedia ha donat a la tarda un concert el trio Pichot.

Ha obtingut un gran èxit.

María Gay ha cantat varies cançons en català, essent molt aplaudida.

Al concert hi ha assistit la familia reyal.

Conferencia den Canalejas

Madrid, 1, 1'15 matinada.

El senyor Canalejas ha donat a la Associació de la Prempsa l'anunciada conferencia sobre'l tema: «La política y la prempsa».

La sala estava atestada de periodistes, diputats y senadors. També hi havía moltes senyores.

El senyor Canalejas ha disertat en tò familiar, humorísticament, sobre'ls primers anys de la seva vida periodística, relatant innombrables episodis que han sigut acullits ab rialldes.

Quan va fundar el primer periòdich tenía 12 anys.

Ha recordat que va colaborar en «El Demócrata», que era foribond zorrillista.

Ha parlat de les seves campanyes en l'«Heraldo», ab en Suárez de Figueroa, en Burell, en Morote y en Francos Rodríguez. Ab ells m'anava millor. Ab els actuals companys renyim molt.

Essent ministre de Foment, hi hagué una vaga a la imprempta del «Heraldo». Va abandonar el ministeri, posant pau en els caixistes, y va conseguir que sortís el número.

Ha parlat de la «Gaceta», dient que's proposa donarli forma literaria y abaratantla.

Ha dit que'l periodista pensa mal del polítich y el polítich mal del periodista.

Ha acabat ab una invocació patriòtica a la prempsa pera que cumpleixi la seva missió social y educadora.

Ha sigut ovacionat.

Els carlins y les dietes

Els carlins s'han reunit pera demanar explicacions a don Dalmau Iglesias per haver firmat la proposició demanant la concessió de dietes als diputats sense'l consentiment dels seus companys de minoría.

El senyor Iglesias ha mantingut la firma en dita proposició, com expressió del seu criteri.

El quefe de policía

El senyor Merino ha enviat al Palau, a la firma regia, el Decret nomenant quefe superior de la policía al coronel d'Estat Major don Francisco Fernández Llano.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Política

Russia y l'Argentina

París, 30, 11'30 matí.

Buenos Aires.—Haventse perdut les cullites a causa del aixut, a la regió de Macachin, els colons russos, molt nombrosos en aquella regió, amenacen ab saquejar els magatzems y establiments de comerç, perque no'ls volen fiar.

A petició del encarregat de negocis de Russia, el Govern argentí ha adoptat les oportunes mides pera evitar desordres y ha fet repartir llevors y socors als pagesos russos establerts en la regió esmentada.

Insubordinació

París, 30, 12'10 tarda.

Macao.—Les tropes d'aquesta guarnició, ajudades per un destacament del canoner «Patua», s'han revoltat amenassant ab assaltar la residencia del governador.

Reclamen augment de salari y la expulsió dels religiosos.

Pera evitar complicacions, el Govern ha accedit parcialment a les pretensions dels revoltats.

Discurs den Rosebery

París, 30, 11'30 nit.

Manchester.—Lord Rosebery ha pronunciat un discurs en el que ha clamat contra'ls atropells a la llibertat individual, resultat dels procediments inquisitorials del actual Govern. Els nostres avant-passats—ha dit—no'n varen sofrir d'iguals.

Hi hà perill pera l'Estat en el fet de que'ls irlandesos, sostinguts per l'or extranger, dictin la seva voluntat.

May ha amenassat a les llibertats angleses un perill més greu que'l que enclou la creació d'una Cambra única, resultant de les proposicions del Govern, y may les eleccions generals han sigut provocades ab menys motiu y ab més temeritat que ara.

Caminem—diu—a través de boires, cap al desmembrament del Regne Unit.

Insisteix en el fet capital de que'ls Lords renunciín a la seva posició hereditaria, que ha sigut objecte de tantes querelles.

Ab bon sentit y patriotisme — acaba dient — volem els Lords que segueixi ab prudencia, per les víes modernes, la reforma constitucional y que s'exigeixi el manteniment de la força de la segona Cambra.

Varia

La viuda de Tolstoi

París, 30, 10'40 matí.

Berlín.—El «Post» publica un despatx de Sant Petersburg dient que's considera imminent la mort de la comtesa de Tolstoi.

La malalta ha perdut del tot el coneixement.

Detenció

París, 30, 8'10 nit.

Ha sigut detingut el capità Meynier, acusat d'assessinat de la baronesa de Ambricourt.

La detenció ha tingut lloch a tres quarts de quatre de la tarda, al ministeri de Marina, ahont s'ha presentat el capità Meynier, essent portador d'una carta pera un oficial.

Vaga solucionada

París, 30, 9'17 nit.

El Havre.—Ha quedat acabada la vaga d'empleats dels molls.

Ingressos de la Companyia de Ferrocarrils de Madrid a Saragossa y a Alacant

LÍNIES	Kilòms. en explotació	INGRESSOS desde'l 1 al 19 de novembre: 1910 Ptes. Cents.	1909 Ptes. Cents.	Diferencia Ptes. Cts.	INGRESSOS desde'l 1 de janer al 19 de novembre: 1910 Ptes. Cents.	1909 Ptes. Cents.	Diferencia Ptes. Cts.
Antiga xarxa	2.945	2.215.057'56	2.181.834'45	+33.223'11	74.1[illegible].4[illegible]'[illegible]1	72.014.838'90	+2103857'41
Xarxa catalana	719	818.743'64	615.891'88	+202.851'76	25.613.737'56	24.57[illegible].235'23	+1041.502'33
Total la xarxa	3.664	3.033.801'20	2.797.726'33	+236.074'87	99.752.273'17	96.605.[illegible]'45	+3147[illegible]'74

Barcelona, 29 de novembre de 1910.—El secretari del Comitè, *Felip Blanc.*

Noticies necrológiques

Ha sigut molt sentida a la població de Palamós la mort del qui fou en vida don Joan Martí Roger y Aymerich, el qual va morir ahir en aquella vila a l'avensada edat de 78 anys, havent rebut els Sants Sagraments.

També son moltes les families d'aquesta ciutat que senten vivament la mort de tan apreciable ciutadà, car la seva avuy afligida familia té a Barcelona nombroses relacions que coneixíen y apreciaven degudament les virtuts del finat.

Al enviar a la seva viuda, fills y demés familia la expressió del nostre condol, fem vots pera que Deu aculli en son sí l'ànima del difunt.

A la primaveral edat de 22 anys ha mort, després d'haver rebut fervorosament els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica, el distingit jove don Frederich Guasch y Frigola, deixant en la major aflicció als seus pares, germans y demés parents, y essent també la seva mort molt sentida pels nombrosos amichs que'l finat s'havía conquerit ab la seva modestia, amabilitat y demés dots personals que'l distingíen.

Rebin els afligits pares, germans y demés parents del difunt la expressió del nostre pésam més sentit, y servèixils de consol en la seva pena'l recort de les seves virtuts, que Deu haurà premiat ab la gloria eterna.

Ha passat a millor vida, després de haver rebut els Sants Sagraments, don Salvador Sedó y Rull, apreciable ciutadà dotat d'envejables dots morals que li conquerían l'apreci de quantes persones teníen ocasió de tractarlo, les quals ploren avuy la seva mort, juntament ab la familia del finat.

A tots els enviem el testimoni del nostre pésam més coral, ensemps que preguem a Deu que aculli en son sí l'ànima del ser benvolgut que acaben de perdre. (A. C. S.)

Ha mort en aquesta ciutat don Joseph Ramoneda y Campañà, persona que tenía moltes simpatíes, degudes a la seva honradesa y tracte afectuós, lo qual ha fet que la seva mort hagi sigut molt sentida.

Deu el tingui al Cel y concedeixi a la seva esposa, fills y demés parents la resignació necessaria pera soportar tan sensible desgracia.

Confortada ab els auxilis espirituals, ha mort en aquesta ciutat la piadosa senyora donya Teresa Homet y Massaveu, després d'haver empleat la seva ja llarga vida en fer bé al pròxim, essent per tal motiu molt estimada y respectada per totes les persones relacionades ab la seva familia.

Enviem al seu afligit espòs, fills y demés parents, la expressió del nostre condol, recomanant ensemps als nostres lectors una oració per la difunta.

Del Port

—Ha baixat del dich el vapor trasatlàntich «León XIII», llest de la neteja del pla, passant després al moll de Balears.

—El vapor italià «Liguria» ha passat al moll de Barcelona, desde hont, després d'embarcar nombrós passatge, ha sortit cap a Buenos Aires.

—Procedent de Cartagena ha arribat el vapor «Villena», ab una partida de bestiar de llana, que ha desembarcat al S. del moll de Barcelona, passant després al d'Espanya.

—El vapor grech «Leandros», que era a la quarentena, ha passat al moll de Muralla, hont descarrega blat.

D'espectacles

COMTAL.—Havent pogut aplassar per alguns díes la sortida cap a Amèrica la notable companyía acrobàtica que també dirigeix el senyor Simón Assas, y a petició de moltes families que acudíen a tan selecte espectacle, ha acordat donar unes quantes funcions més, presentant les atraccions més notables que han actuat als principals teatres d'Europa. Començaràn avuy, dijous, primer de desembre.

Demà, divendres, tindrà lloch al teatre de Catalunya (Eldorado), ahont segueix sa brillant campanya la companyía Nieves Suárez, l'estrena a Barcelona de «La rima eterna», comedia en dos actes, inspirada en una rima de Bécquer, que ha obtingut extraordinari èxit al teatre Lara, de Madrid.

Avuy han arribat els autors de l'obra, germans Alvarez Quintero, pera dirigir els últims ensaigs y assistir a l'estrena.

Els reputats pintors Amorós y Blancas, han pintat una decoració pera la millor presentació escénica de l'obra.

L'empresa cedeix el producte de la primera representació als gastos del monument que s'alsarà a Sevilla pera perpetuar la memoria de Bécquer.

Academia d'Higiene

En la última sessió celebrada per la Academia d'Higiene de Catalunya, l'acadèmich senyor García Alsina donà compte d'haver complert l'encàrrech que li havía fet la mateixa d'assistir, representantla, al tercer Congrés Internacional d'Educació Física, que se celebrà a Bruseles el passat agost, organisat per la secció belga de la Comissió Internacional permanent de la Educació física y per la Reyal Federació dels propagadors de la gimnàstica escolar. Tractà alguns temes dels que en el mateix s'havíen discutit, donant a conèixer ses conclusions, y accidentalment se referí al Congrés d'Higiene escolar celebrat darrerament a París, al que també hi assistí. Acabà fent entrega dels documents corresponents, oferint a l'Academia els seus estudis y observacions referents a educació física, fets en els dos esmentats Congresos.

En la propia sessió, el doctor Verdereau amplià la proposició presentada en l'anterior, referent al cens de cegos de Catalunya, especificant les causes ocasionals de la ceguera, y aprovantse per l'Academia fer dita investigació per medi de fulles impreses, el resultat de la qual segurament donarà lloch a treballs que entren de plè en la finalitat que persegueix l'Academia.

La Veu de Catalunya

Se vèn a fora de Catalunya y al extranger, als següents llochs:

París. — Mme. Schneider, kiosco 50, Boulevard Montmartre.
» — Mme. Salase-Mey, kiosco 77, Boulevard des Capucines.
Lisboa. — Leopold Federico Sánchez, Rue de Príncipe, 132.
Madrid. — Antoni Fernández, carrer Major.
» — Joseph Lerin, kiosco devant Apolo, carrer d'Alcalà.
» — T. Borgas, Café Maison Dorée, carrer d'Alcalà.
Valencia. — Enrich Bonet, kiosco San Martín.
Palma. — Carles Rosselló, kiosco Plaça de Cort.

NOTICIES

DE BARCELONA

Ahir, després de la pluja de la nit, el día va aparèixer ab el cel un xich més desembraçat de núvols que ans de ahir, si bé les senyals no eren pas de que faría bon temps.

Ab tot, a mida que'l matí va anar avençant, les nuvolades van anar desapareixent, permetentnos disfrutar d'un bon sol.

A la tarda'l temps va ser bondadós.

L'associació de fabricants de farina, de Barcelona, ha enviat una exposició al ministre d'Hisenda, remarcantli'ls perjudicis que a l'industria farinera y a l'agricultura causen els reduits aranzels que paga'l blatdemoro, al ésser importat a Espanya, desde les altres nacions, especialment de la República Argentina. Paga 2'25 pessetes els 100 kilos, quan els demés cereals paguen dues, tres y quatre vegades més.

Diuen que'l blatdemoro, per sa composició, es inferior, com aliment del home, als altres cereals que's produeixen aquí, y sa importació els perjudica considerablement.

Demanen que s'augmentin els drets aranzelaris del blatdemoro, a 4 pessetes els 100 kilos, com pagaven abans de la lley de 1 de juliol de 1906.

L'exposició detalla una serie de consideracions comparativa entre'ls cereals pera deduir que'l que serveix menys pera la subsistencia es el blatdemoro, la rebaixa aranzelaria del qual se va fer pera abaratirlo, y per lo tant, aqueixa rebaixa resulta ineficaç y pertorbadora.

L'urbà Felicià Rivera va tenir noticia de que'l día 20, un tal F. J. T., de 18 anys, vehí de Gracia, plaça de la Llibertat, passant per devant del Banch del Río de la Plata, havía trobat y recullit una cartera ab 120 duros y alguns documents, y que, en lloch de buscar al amo llegítim, s'havía quedat els diners, els havía colocat a nom seu a la Caixa d'Estalvis y havía esquinsat els documents.

En vista d'aquestes noticies, anà a trobar al F. J. y l'acompanyà a la delegació de policía, hont confessà ser cert tot lo referit, entregant 80 duros que tenía en bitllets y la llibreta de 40 duros, o sigui la soma íntegra, que ha quedat a la delegació per si surt l'amo autèntich.

Jugant dos marrechs al carrer de la Cirera, un d'ells va tirar un grapat de carburo als ulls del altre, fentli cremades de pronóstich reservat, que li van ser curades al dispensari de l'Alcaldía.

Ahir començà a l'iglesia de Bethlem el solemne Novenari dedicat a la Puríssima, en el que hi predica mossén Lisbona.

«Le Journal» dona compte d'haver sigut detinguts a París dos espanyols, Lluís Fernàndez, de 28 anys, y Francisco Fructuoso, de 30, per fer córrer moneda falsa.

Els detinguts van declarar que la moneda aquella era fabricada a Barcelona, d'hont havíen arribat feya tres dies.

Don Eusebi Cortés Gregory, ens comunica haverse possessionat del càrrech de cònsul general de la República de Colombia.

Hem rebut un curiós y interessant opúscul, editat a Sabadell, y titulat «El benestar del obrer.—El secret de fer fortuna».

L'Institució Catalana d'Historia Natural, celebrarà la sessió ordinaria, corresponenta al present mes, avuy, dijous, a dos quarts de deu del vespre.

Demà, divendres, sortirà cap a Castelltersol, a efectuar escoles pràctiques, el regiment dragons de Numancia, al comanament del coronel Caravaca.

Pera presenciarles, marxarà després el general Brandeis.

Avuy, com de costum, a la Sala Mercè se regalarà un número ab obció a una bonica joguina, pera'l sorteig que se celebra'l darrer dijous de cada mes.

Al mateix temps, una fotografía regalarà un retrat-ampliació, als concorrents a dita Sala, pera lo qual hi haurà un altre número premiat.

L'Associació Catalana d'Estudiants convoca a tots els escolars de la nostra Universitat y Escoles especials, a la conferencia que sobre la «Organisació escolar» donarà l'ex-president de la Academia de Medecina de la mateixa, el metge don Boy Danés, en el local de l'Associació, Tallers, 68, bis, pral., avuy, dijous, a les sis de la tarda.

En el número 121 de la «Revista Social», continúa exposant en Joaquim de Barnola la «Quinta Setmana Social de Espanya», y en Leopold Negre sa galería d'«Obres socials catòliques» de Barcelona. H. Cetty fa un estudi de les professions a Alemanya, y en Modest H. Villaescusa un altre de «El Boerenbond» belga. Publica altres seccions d'interés y acaba l'encíclica sobre «Le Sillon».

Continúen rebentse al Institut Agrícol Català de Sant Isidro, adhesions a la protesta presentada al ministre d'Hisenda, contra la defectuosa constitució de la Junta d'Aranzels y Valoracions.

En aquests últims díes han dirigit exposicions al Ministeri, el Sindicat Agrícol d'Alella, el de Maspujols, el d'Espluga de Francolí, la Cambra Agrícola d'Igualada y sa Comarca, l'Associació de propietaris del Vallés, y entre les entitats de fòra de Catalunya, l'important gremi de pagesos de Peñaranda de Bracamonte.

El número darrer del «Butlletí Oficial» del Bisbat, conté'l sumari següent:

Edicte pera la provisió d'una Canongía vacant en aquesta Catedral, Benedicció Papal, Predicació de la Butlla de 1911, Missatge a S. S. del Bisbat espanyol y resposta del Sant Pare, Congregació Consistorial, Declaracions sobre del «Motu proprio Sacrorum antistitum», Congregació de religiosos, Decret sobre la forma d'elegir les Abadesses, Carta de S. S. al bisbe de Friburg ab motiu de sa obra sobre'l modernisme, Sentencia important sobre les religioses professes, Juntes parroquials (continuació), Subscripció a favor dels temples cremats (Acabament), Capta d'objectes pera el culte, Sexta peregrinació a Terra Santa y Roma, Crònica diocesana y Bibliografía.

El Grupu Deportiu del Centre de Viatjants y Representants del Comers y de la Industria, convida a tots els socis a la excursió que verificarà al Castell del Aramprunyà, el diumenge, día 4, essent el punt de reunió'l Baixador del Passeig de Gracia, a les 5'15 del matí.

El diumenge vinent, festa de Santa Bàrbara, Patrona dels artillers, vestiràn de gala les forces de l'arma. A les deu, oiràn missa a Sant Agustí els regiments novè montat, primer de montanya, comandancia ab estandarts y banderа, esquadres y banda, y els obrers del parch regional d'artillería.

Els quefes y oficials dinaràn junts, donantse a les tropes ranxos extraordinaris.

El dilluns, a la mateixa iglesia, s'hi dirà una missa de Requiem en sufragi de les ànimes dels artillers morts.

L'Associació de Senyores de Santa Bàrbara dels Artillers, farà celebrar, a les onze del matí, un Ofici a Santa Mònica, al que seràn invitats els quefes y oficials de l'arma.

— No deixeu de filtrar l'aigua ab els aparells teoría Pasteur, que ven la casa Ferrer y Patau de la Plaça Real.

Havent acordat l'Associació d'Aussiliars y Delineants de Barcelona publicar una llista de socis, s'avisa als que vulguin figurar en aquesta, que poden passar fins el día 5 de desembre pel domicili social, Cera, 39, tercer, primera, ahont se'ls facilitarà tota mena de detalls.

La Societat Foment de la Sericicultura Espanyola, domiciliada en aquesta ciutat, carrer Alt de Sant Pere, número 1, avisa als agricultors que, com els altres anys, reparteix gratuitament plansons de moreres, devent solicitarles els interessats fins el día 15 del proper desembre. Els gastos del ferrocarril van a càrrech dels peticionaris.

—No confondre vímet ab els mobles de jonch esmaltat. Fàbrica P. Gracia, 115.

L'Ateneu Obrer de Barcelona convoca a totes les entitats de cultura, instrucció y chorals pera que assisteixin a la reunió que se celebrarà avuy, dijous, a les nou de la nit, ab objecte d'organisar l'homenatge que'l poble de Barcelona vol fer al poeta don Emili Guanyabens.

--Vins marca Clariana. R.ª Catalunya, 95

Colegi d'Advocats.—Com ja's practicava els anys passats y pera donar compliment a lo disposat en les reyals ordres de 24 de janer y 5 de maig de 1895 y en els articles 19 y 20 dels estatuts vigents, se fà públich que tots els colegiats que exerceixen la professió han de presentar a la secretaría, durant la primera quinzena de desembre, el taló del darrer rebut de contribució industrial y la cèdula personal, sense lo que no podràn ésser inclosos en la relació dels que estàn habilitats pera l'exercici de la professió a que's refereixen les esmentades disposicions. Els advocats del torn de ofici sols presentaràn el darrer de dits documents.

Se prevé coralment als colegiats que hagin cambiat de domicili durant l'any y no ho hagin participat al Colegi, la conveniencia de que ho fassin dintre de vuit dies, al objecte de ferho constar a les noves llistes pròximes a publicarse.

—Vins de taula Bultó, Rosselló, 234.

Se posa en coneixement de tots els socis de l'Aliança de Cambrers de Barcelona que avuy, dijous, tindrà lloch a les onze de la nit, la reunió general extraordinaria en el seu local social pera tractar assumptes d'interès de la mateixa.

—Han arribat Dischs pera Gramofons y aparells de 30 ptes. C. Santa Agna, 21.

En virtut de lo disposat en el Reyal Decret de 7 de octubre darrer, referent a la creació d'un Concell Superior y un altre Provincial, de Foment, avuy, primer de desembre, de les tres a les vuit, tindrà lloch en el Centre Industrial de Catalunya la votació pera la designació dels vocals que correspón nomenar a les societats industrials, poguent pendre part en dit acte tots els socis del esmentat centre.

—Veritas. Vins de taula estil Burdeus. Venda colmados y restaurants. Lauria, 40

Ahir al matí, al taller de pirotecnia que hi hà a un solar del carrer del Olivo, 96, l'obrer Domingo Martí Gallego, de 76 anys, estava confeccionant un petart de morteret y de sobte li va fer explosió, produintli ferides de gravetat al colze dret.

Va ser portat al Hospital Clínich.

Els robos de botigues.

El corresponent a la nit avant passada va ser a una camisería del passeig de Gracia, 18. Els lladres van obrir la porta ab clau falsa y van robar impermeables per valor de 500 pessetes.

Demà, divendres, día 2, se començaràn a la Escola de Taquigrafía del Foment del Treball Nacional quatre nous cursos de dita assignatura, sistema Garriga, a càrrech dels professors don Sebastià Farnés y donya María Farnés y Pagés.

Pera la inscripció de nous alumnes dirigirse a la biblioteca del Foment, plaça de Santa Agna, 4, primera.

— «Cognac Barbier» es el millor.

Havem rebut l'Anuari de la Universitat de Barcelona corresponent al curs acadèmich de 1908-1909. Forma un bell volum ornat de nombroses ilustracions y contenint, entre altres treballs del més gran interès científich y literari, dos estudis mèdichs dels doctors Morales Pérez y Martínez Vargas; les conferencies de don Esteve Terrades sobre les corrents alternes; unes notes sobre alguns còdices de la Biblioteca universitaria, per don Angel Aguiló; y dúes importantíssimes edicions y versions de textes clàssichs: les de la «Teogonía», de Hesiode, pel doctor Segalà y Estalella, autoritat indiscutible en la nostra restauració humanista, y la de tres himnes homèrichs, traslladats per primera volta a llengua castellana pel doctor don Joseph Blanqué. Les seccions administratives y ressenyes de cursos y premis completen aquesta interessant publicació, per l'enviu de la qual remerciem al senyor Rector de la Universitat de Barcelona.

—Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura inapetencia. B. Domènech, Rda. S. Pau, 71.

El Sindicat d'Associacions de Propietaris de Barcelona, Ensanxe y pobles agregats se reunirà avuy, dijous, a dos quarts de set del vespre, a la plaça de Catalunya, 20, primer, pera tractar d'assumptes importants.

— Vaixelles. J. Llorens. R. Flors, 30.

En la sessió general ordinaria que la Societat Barcelonina d'Amichs de la Instrucció celebrarà el dissapte, a dos quarts de deu de la vetlla, ha de procedirse a la renovació de la Junta Directiva, corresponent elegir els càrrechs de vis-president, secretari, tresorer y tres vocals, actualment desempenyats pel senyors Asencio, Jou, Campà, Muncunill, Montua y Agell.

DE FORA

—Dilluns, día 21, sortí de Sant Celoni una colla de cassadors a la cassa dels singlars, y el propietari don Joseph Riera y Pons en matà un de molt gros, puix pesa 85 kilos, pes brut.

Ab aquest ja van quatre singlars que s'han matat aquest any a la montanya del Montnegre, y diuen que n'hi hà molts, lo que fa que'ls pagesos d'aquells voltants estiguin molt esverats, perque fan molt mal a les viandes. Es d'agrair lo d'aquests cassadors que han organisat com una societat pera perseguir aquelles besties.

Els senyors que la formen son Riera, Alfaras germans, Joseph Sibina, Pujol, Reminó, Casas de Montnegre y altres que sentim no recordar.

—La festa del peix a Terrassa. — Als jardins de la casa Alfons M.ª Ubach, de Terrassa, units ab l'antich magatzem de la casa Badrinas Sallent y C.ª, s'hi instalarà la Exposició Piscícola de totes les menes de peixos que's llençaràn al estany del Guitart el día de la festa projectada, y durarà desde'l 18 de desembre al 31 de janer.

Aquesta serà molt animada. S'hi invitarà a les societats chorals y escoles públiques; s'hi ballaràn sardanes y balls de sala; s'hi aviaràn fochs japonesos y hi tocarà la banda municipal. L'Ajuntament subvencionarà la festa ab 2,000 pessetes.

Al Hotel Pompidor s'hi celebrarà un gran dinar, ab assistencia del governador y alcalde de Barcelona y els presidents de les mines públiques de Catalunya.

Els terrassenchs confíen que l'Estat y la Diputació també subvencionaràn aquesta festa de cultura.

S'hi ha constituit una Junta, formada pels senyors següents: president, l'alcalde, y vocals: doctor don Joan Cadevall Diars, don Domingo Palet y Barba, don Martí Alegre, don Joseph Tobella, don Francisco Soler, don Joseph Sala y don Tomàs Parellada, y secretari, don Joan B. Galí y Coll.

Espectacles

PRINCIPAL. - Teatre Catalá

Avuy, dijous, tarde, a dos quarts de quatre. Dos èxits: «Matí de festa» y «La Cambrera» (darrera representació).—Nit, a les nou. Tertulia Catalanista: «Tot ha anat be... es un noy» y ¡Tenorios!—Dissapte: Estrena «Miqueta y sa mare» (3 actes, Vilaregut).—Diumenge, tarde: «Foch-nou» y «Dol d'alivio».—Nit: «Miqueta y sa mare». — Despatx a Comptaduría.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avuy, dijous. — 2.ª d'abono.—Torn par. Primera de dijous.— 2.ª representació de l'òpera en 3 actes y 4 quadres, de Spontini, «La Vestale», dirigida per l'eminent Mestre Mancinelli.—A les nou.— Dissapte, debut de la senyora Crestani, senyors Paiet, Segura y Mugnoz, ab «Aida».

TEATRE ROMEA. — Avuy, tarde, a les quatre a preus populars: «La noya maca» (3 actes) y «La Cadarnera».— Butaca, 1 pta. Entrada, 30 cènts. —Nit: Funció del Gremi de Manyans: «La Verge Boja» y «El Testament».— Dissapte: Estrena dedicada als concurrents de tarda: «El complot».—S'acaba'l decorat y vestuari de «Donzell qui cerca muller».

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dijous. — Tarde, a les quatre en punt. Grandiós Matinée, especial. Butaca ab entrada, 1'50 ptes. Entrada general, 35 cèntims. Primer: L'opereta en tres actes «El conde de Luxemburgo». — Segón: Debut de la genial estrella parisenca NITTA JO. — Y tercer: «La diosa del placer», ovacions a la troupe Breuwter y a les Germanes Lucerito. — Nit, a un quart de deu. Gran festival a benefici del Montepío y classes de dibuix de l'Associació Artística de Joyería y Platería. Primer: «El conde de Luxemburgo». — Segón: Sorteig de 30 valiosíssims regals. — Y tercer: «La Diosa del placer». — Pròximament debut de la ideal Bella Chelito. — En estudi «La Reina Mimi», «Caras y caretas» y «Los trabajos de Hèrcules».

TEATRE TIVOLI.— Associació artística de Joyería y Platería. FESTA DE SANT ELOY. Gran festival pera avuy, dijous, día primer de desembre, a benefici del Montepío y de les classes de dibuix. Gran programa:

30 REGALS D'OR O PLATA

Primer: L'obra del día en tres actes: «El conde de Luxemburgo». — Segón: Sorteig dels regals: Una unsa d'or, primer premi.—Tercer: L'aplaudida sarsuela «La Diosa del placer», prenenthi part celebres atraccions.

Despatx de localitats: Associació artística de Joyería y Platería, Boria, 17, pral.; teatre del Tivoli; Joyería Oms, Fernando, 40; Joyería Morera, Rambla de les Flors, 8, y Joyería Manuel Boix, Portaferrissa, 12, ahont están exposats els regals.

Teatre de Novetats

Companyía còmich-lírica dirigida per Emili Duval y Julià Vivas, de la que formen part les primeres tiples Julita Velasco y Pilar Martí.— Avuy, dijous. Tarda, a les cinch. Matinée de Moda. L'opereta en tres actes d'èxit gran

El conde de Luxemburgo

Butaca platea ab entrada 1'50 pessetes.—Entrada general 35 cèntims. — Nit, a un quart de deu.— Primer: «Los chorros del oro».—Segón:

El conde de Luxemburgo

Aviat, «Gipsy».

ELDORADO — Teatre de Catalunya. — Companyía NIEVES SUAREZ. — Avuy, dijous escullit, a benefici del ROPERO DE SANTA ISABEL: El dialech «Para pescar un novio» y la preciosa comedia en quatre actes, de Serafí y Joaquim Alvarez Quintero, «Los Galeotes». — Demà, divendres, día de Moda. Estrena de la comedia en 2 actes, inspirada en una rima de Bècquer,

LA RIMA ETERNA
ab assistencia dels seus autors
SERAFÍ y JOAQUIM ALVAREZ QUINTERO

Decorat nou, d'Amorós y Blancas. — Exit immens a Madrid.— Se despatxa a Comptaduría pera divendres, dissapte y diumenge, tarda y nit. — AVIS: Aquesta nit se tanca l'abono a Dilluns y Divendres de Moda, per 19 funcions.

TEATRE GRANVIA. — Dissapte, inauguració. La joya musical en tres actes «El señor conde de Luxemburgo», repartiment que sorprendrà. — A les dotze: La Trianita, rumbo, gracia, salero, entusiasme. Butaca ab entrada, 1'50 ptes. Segueix obert l'abonament.—Dilluns, debut esperat, sensacional: la hermosa tiple d'òpera Josefine de Oriente debutarà ab «Bohemios». — Aviat debut Los Morenos y La Montalvito. Hi hà gran demanadíssa de Carnets 30 funcions. Entrada lliure y localitat lliure, 15 pessetes.

TEATRE NOU. — Avuy, dijous. Tarda, a les quatre, y nit, a les nou, dues grandioses funcions. Programa colossal. Entrada 30 cèntims. Primer: Exit creixent,

LA DIOSA DEL PLACER

dones, gracia, joventut y alegría. — Segón: Exit sens precedents. L'opereta en tres actes

El Conde de Luxemburgo

el millor conjunt y l'interpretació més acabada de Barcelona. — Demà, estrena del fondo còmich «Asómate á la ventana». —Se despatxa a comptaduría. — Pròximament «Al toque de ánimas».

TEATRE SORIANO :: VARIETÉS DE PRIMER ORDRE

Avuy, a dos quarts de deu del vespre, gran pantomima per la troupe Rodriguez. — A dos quarts d'onze, totes les atraccions, entre les que hi figuren l'intrèpit

GADBIN II

en son arriscat salt de la mort, donat desde 25 metres d'alsaria, y l'incomparable y celebèrrim calculador

= INAUDI =

el qual resoldrà instantània y mentalment quantes operacions aritmètiques li proposin. INAUDI verifica son pasmós treball contestant en espanyol, italià, francès, anglès o alemany, idiomes que parla ab perfecció.

Aviat, nous debuts.

Gran Teatre Comtal
Gran Circo Simón

Avuy, dijous, tarda y a dos quarts de deu de nit. Seccions especials de moda:

3 importants debuts, 3

L'home d'acer. El Sansón moderno

MR. TEBART

L'excèntrich musical Joé Grill y el clown Mr. Romero, Prenenthi part el Trio Fresche's y la bellíssima Mlle. Demuel.

Gran Cafè-Restaurant de Novetats.

Concerts tots els dies pels reputats professors Munner, Font, Tormo, Valls y Sabater. De 1 a 7 tarda y de 9 1/2 a 12 nit.

GRAN CAFÈ SALÓ COMTAL. — Vetllades musicals.

Attraction -Variétés- Concert **Eden Concert** Asalto... Telé...

Grand Succès de toute la troupe. — Tous les jours Matinée à 3 h. 1/2. Soirée mondaine à 9 h. 1/2. Grand Restaurant de 1.er ordre.—Entrée libre.

POLIORAMA

Avuy, èxit dels cèlebres gimnastas còmichs BRWINS AND NICRA y dels notabilíssims NON excèntrichs musicals. El graciós ventrílocuo BALL, DON GENARO EL FEO, ab el seu treball completament nou, pelícoles d'estrena diariament. Succès, día 3 desembre debut de la gran TORRERICA.

Sala Mercè Exit creixent de les varietats a les Grans actualitats: «Amor a la disciplina», «Dones capritxosas», «Ferrocarril aeri de Berlín», «Ultimes inondacions de París» y altres.

Diorama En autòmates: «El Aparecido», pelícoles. E trenes: «Entierro de Tolstoy», «Patouillar, operador cines», «Pathé, periòdichs». La leyenda de Myrtorleis» y altres. — Venta de màquines y lloguer de pelícoles.

RABASSADA
HOTEL-RESTAURANT
- AB CALEFACCIÓ A VAPOR -
Cuina de primera. - Orquesta de Tziganes
SERVEY D'AUTOMOVILS
pera l'Hotel sortint Portal de l'Angel, 1 y 3, Telefon 1229. — S'acceptan encàrrechs al Colmado Arumí, Salmerón, n.º 54, Gracia.
Próxima obertura de les
ATRACCIONS AMERICANES
Deports - Casino - Passeigs - Diversions
TEATRE Y CONCERT

DIVERSIONS PARTICULARS

TERTULIA CATALANISTA. — Teatre Principal.—Avuy, dijous, funció de broma: «Tot ha anat be... es un noy» y «Tenorios!»— Valors: Gili, Hospital, 16; L'Ingeni, Heurich, 6; Moliner, Baixada de la Presó, 8 y Pomar, Rambla de Catalunya, 110.—AVIS: La funció de la setmana entrant se farà dimars, per ser el dijous festa.— Programa nou.

Negociém Valors y Cupons

Fills de F. Mas Sardà. Rbla. Centre, ...

Empresa de LA VEU DE CATALUNYA · Escudellers, 10 bis

BERLITZ SCHOOL 1.er de Desembre, nous cursos d'anglés, francès, alemany, italià, etcétera. — DEMANAR PROSPECTES — **Pelayo, 58**

Avisos

Meritori 15 a 20 anys, francès y màquina escriure a la perfecció, guanyarà segons ses aptituts. Escriure en aquesta Adminis.ª

Aprenent fuster guanyant desseguida. Mallorca, 218.

Mestra superior. Dona llicons de 1.ª ensenyança francès, dibuix, pintura, música a casa y domcl. Rbla. Catalunya, 103, 3.º

Quincallería LLUIS MERCADÉ
Siempre nuevo
Sempre nou
Toujours nouveau
Rambla de les Flors, núm. 17

Vendes

Se ven a meitat de preu un hermós mobiliari pera saló y despatx. No's tractarà ab intermediaris. Ronda de l'Universitat, núm. 12, tercer, primera.

Anuncis

La Forsa y la Salut

A tots els malalts, a tots els convalescents y a tots els dèbils, el

VI DE BAYARD

PEPTONA FOSFATADA

els donarà ab seguretat la Forsa y la Salut.—Dipòsit en totes les farmacies.—Collin & C.ª—París.

Gelatina de Carn de Gallina
Aliment poderós pera las personas delicadas
Pot de cristall. 3 ptas.
E. Martignole, Escudellers, 10

Préstams

DINER en 1.ª y 2.ª hipoteca y sobre valors, desde el 3 per 100 anyal en lletres propietaria, industrials y comerciants;

DINER desde'l mitx per 100 al mes y sobre usdefruits, indivisos, generosy tota garantia que convinga. Rambla Sta. Mònica, 4, entressol.

Aigües y Balneari de Cestona

COMPANYÍA ANÓNIMA

Se venen en ampolles de a litre al preu de 1'25 pessetes en Farmacies y Droguerías. Dirigirse les demandes als Agents Dipositaris a Barcelona: FRANCISCO Y JOSEPH MUNTAÑOLA, Girona, n.º 3. - Telèfon 1989

Regades Màquina patentada pera elevar aigües, senzilla y sòlida, no's pot descompondre; economía de força 50 %. Demanis catàlechs de 10 a 12.—Pelayo, 22, entressol, 1.ª

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA

La Renovación del Estómago

ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia y eficacia absoluta d'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel **Dr. Sánchez** de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell se reconeix infaliblement al segón día del tractament.

Nostra **Solució Estomacal Sanchez** s'usa ab èxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia.* En tots els casos l'alivi és radical, y degut a la **renovació complerta** que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoría de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.

Ademés son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als **malalts pobres** quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacéutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

DESARROLLO FUERZA SALUD
SE ADQUIERE USANDO LAS
PESAS CON RESORTES Y POLEA
TENSOR SANDOW
DEPOSITARIOS ÚNICOS EN ESPAÑA
EDUARDO SCHILLING S. EN C.
BARCELONA · MADRID · VALENCIA
FERNANDO VII, 23 · ALCALÁ 14 · PAZ 13

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MÉXICH

El día 21 de novembre sortirà de Barcelona, el 23 de Málaga y el 30 de Cádiz, el vapor

Montserrat

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Mejico.

Se despatxan bitllets directament pera Santiago de Cuba, ab trasbord a l'Habana, en combinació ab la Empresa del ferrocarril d'Habana a Santiago de Cuba.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de desembre, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

Antonio Lopez

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont sortirà els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y carrega pera Veracruz, ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamà, ab les companyies de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y carrega ab bitllets y coneixements directes. També carrega pera Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinitat ab trasbord a Puerto Cabello.

Se despatxan bitllets directament pera Santiago de Cuba, ab trasbord a l'Habana, en combinació ab la Empresa del ferrocarril d'Habana a Santiago de Cuba.

LINIA DE FILIPINAS

El día 10 de desembre, sortirà de Barcelona el vapor

C. Lopez Lopez

directament pera Gènova, Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila servint per trasbord los ports de la Costa oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de desembre, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

Leon XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE FERNANDO PÓO

El día 2 de desembre sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz, el vapor

San Francisco

pera Fernando Póo, ab escala a Las Palmas y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Aquests vapors admeten carrega en les condicions més favorables y passatgers, als quals la Companyía dona allotjament molt còmode y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a families. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes per passatge d'anada y tornada. També s'admet carrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del mon, servits per línies regulars. L'Empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS.—Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fà rebaixes de 30 %, en els nòlits de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obres Públiques de 11 d'abril de 1904, publicada a la Gaceta del día 21 del mateix mes.

SERVEYS COMERCIALS.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyía, s'encarrega de treballar a Ultramar els mostraris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, quin venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de novembre sortirà de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña el vapor

Alfonso XII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y carrega pera Costa-firme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia.

Rebaixes en passatges d'anada y tornada.—Preus convencionals pera camarots de luxe.

Se despatxen bitllets directament pera Santiago de Cuba, ab trasbord a Habana, en combinació ab la Empresa del ferrocarril d'Habana a Santiago de Cuba.

Agencia a Barcelona: Ripol y Companyía. Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.

Préstams hipotecaris

en sumes de trenta mil pessetes a un milió, sobre propietats urbanes y rústiques, per plaços de 1 a 40 anys, ab petites amortisacions, a voluntat del deutor, y a interès molt módich.

Préstams efectuats: de disset milions de pessetes.

La Societat nó cobra per l'estudi dels assumptes ni per l'examen preliminar de títols. Prospectes y informes complets se remeten a volta de correu a qui ho soliciti en postal o carta. Tramitació rapidíssima.

EL HOGAR ESPAÑOL, Societat Cooperativa de Crèdit Hipotecari
MADRID

SALUT — FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Reconegut per les més notables Academies y publicacions médiques

Adoptat pels **Hospitals, Cliniques, Dispensaris y Sanatoris** ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'ésser un **potentíssim accelerador de la NODRICIÓ y Regenerador complet de l'APARELL RESPIRATORI**

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús *aumenta ràpidament la gana y el poder d'assimilació*, desapareixent radicalment la *febre, los y esputs purulents* dels **Tuberculosos**. Es el tractament més eficàs en la curació de totes les **afeccions consumtives**, restablint totseguit l'organisme en tots sos estats de *debilitat ó agotament general*

Indicacions principals { *Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Escrófula, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.*

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: *emulsió, elixir, granulat*

Frasch: QUATRE PESSETES

VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUERIES Y CENTRES D'ESPECIALITATS
Agents exclusius pera Espanya: Srs. J. URIACH y C.ª, Moncada, 20, Barcelona

VIGOR — JOVENTUT

Fábrica de Flors, Corones y Plantes
artificials ... necessitats pera ...
Antiga Casa. — T. COSTAS. — Palla, 13 y 15, pral.

NOTICIA D'INTERÈS
PERA'LS EMPLEATS DE COMERS

Acaba de publicarse una obra que porta per títol «Curso Práctico de Correspondencia Francesa», aplicada al Comers, a la Industria y a la Banca, pel professor M. A. Rumeau. El llibre es de reconeguda utilitat práctica pera la joventut que aspira a posseir la correspondencia franch-espanyola de qualsevol establiment, en els ... Pera son fàcil estudi, consta de sis parts: 1.ª Nocions generals. 2.ª Correspondencia mercantil. 3.ª Banca y Borsa. 4.ª Principals documents de crèdit, ab ses formes gràfiques respectives. 5.ª Un escullidíssim vocabulari francés-espanyol dels principals termes que en el Comers y en la Banca s'empleau. 6.ª Exercicis de redacció pera l'aplicació de les diverses correspondencies. Al llegir l'obra de M. Rumeau, es troba devant de una veritable fotografía de tot lo que passa en el servey de correspondencia de qualsevol casa de comers. El llibre està molt ben presentat y la part tipogràfica digne d'elogi per sa bona impresió. Se ven a les principals llibreríes y a casa del autor: ... teció, núm. 3.6, tercer, 2.ª, Barcelona.

CATARRO dels NOYS

L'Anti-catarral Serbonet, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la Coqueluche y Bronquitis y tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmacia del autor, Carders, 41.— Doctor Andreu.—J. Vilardell, Rambla de les Flors, número 4.

¡FORA PEL MOIXI!

Els POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna á sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim á les senyoras que tingan pel moixí (vell) á la cara y brassos, qual ... sol ... el poden destruirlo.

Un pot 2'50 pessetes. S'envía certificat per correu a qui envíi 3'50 pessetes en lliuranses de giro mutuo ó en sellos de correu.

Farmacia Borrell

Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52. BARCELONA

Fenol Comeleran

Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y inocuo. El preservatiu més eficàs del

Cólera, Febre groga, Tifus y Verola

Cura desseguida les cremades, ferides, perellons, varices, sarna, brians, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi el llibret que acompanya a cada ampolla. Se ven en totes les farmacies y drogueríes. Dipòsit Central: J. URIACH Y COMP.ª Moncada, 20.

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogía artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

50

Burne-Jones

y el preraphaelisme

(Acabament)

Y aquest sentiment d'irreparable tristesa, potser per la càrrega desoladora dels anys—he sentit dir que'l mestre ja'n compta més de seixanta—s'ha accentuat encara més, com ho demostren les pintures que actualment té exposades al Saló del Champ de Mars. Penseu tan sols que una d'elles representa el tètrich episodi de la historia de Perseus, l'hèroe mitològich grech, quan se proposa sorpendre la Medusa en son monstruós castell, pera occirla, decapitarla... La entonació sorda del quadre que, contra totes les prescripcions ruskinianes, apareix fúnebrement pintat de un extrany color basàltich, mitg de novell, mitg de pissarra, ja predisposa l'ànim al aclaparament. Un país volcànich y enclotat, sense plantes, sense arbres, sense horitzonts, constituit per pelades roques que en últim terme sostenen l'embruixat castell de la Medusa, es el dantesch escenari de la espantable representació. Y per entre aquelles ombres de mal somni, per entre aquells roquissers de color indecís de ferro, se mouen angunioses les guardianes del castell que, com son velles y cegues, van d'esma, mitg arrupides, fent gestos de foll encongiment. Y per allí també passa Perseus, com un crustaci espectral, ab la seva cuiraça formidable, feta d'escates d'acer, cercant a les palpentes el telesmà misteriós que li ha d'obrir les portes del encantat castell...

Les fondaries de la mar

Interpretació a línia del quadre de Burne-Jones.

Després d'aquest espectacle plè d'angoixa, ve'l «Retrat d'un Nen»: una cara pàlida, malaltiça, tèrbola, ahont lluen, com en certes efigies mitgevals, uns ulls grossos, febrosament engrandits, oberts pel desvari o per una mòrbida visió interior. Per aquí tothom diu que es una imatge malsana, deleteria, molt més acostada als fantasmes estilats per Watts o als personatges quimèrichs de Maeterlink, que a les tradicions preraphaelistes. Potser sí. Mes lo que jo, per la meva banda, us puch assegurar, es que'ls ulls d'aquella criatura se us agafen als sentits y a les potencies, per no abandonarlos ja en la vida, com no us es possible deslliurarvos per may més del somris de la Joconda, un cop l'heu arribat a contemplar. Lo que hi hà de diferencia es que'l somriure de la Joconda es equívoch, indesxifrable, enigmàtich y tant pot ésser d'ingenuitat com de sapiencia, d'esperança com de negació, de beatitut com d'ironía... mentres que'l mirar del «Nen» de Burne-Jones us deixa al esperit un sentiment extrany, però definitivament plè d'amargor. Sembla que aquella criatura vulgui avergonyirvos, amenaçarvos, com si en nom d'una generació nova fes càrrechs, als homes presents, de vicis, de delictes, pels quals ella està patint...

Però, allà ahont la mirada que'l gran pintor anglès sab donar als seus personatges, exerceix tot el poder d'una real fascinació, es en el quadre que titula «The Depths of the Lea», (Les fondaries de la mar). Es un plafó estret y alt per l'estil del de Cophetra, y com les demés pintures de Burne-Jones, també deixa sorprès aquesta, per lo extrany de la invenció y pels medis singularísims de que's val pera exteriorisarla. Fa l'efecte del somni d'un poeta apocalíptich, posat en escena per un pintor crudelment serè y dotat de pacientes delectances. En «Les fondaries de la mar» se sent cantar dolçament l'etern poema de la seducció femenina y el sacrifici del home enamorat. Ab tota suavitat y ab tot silenci, allí s'assistreix al drama esgarrifós de quan la fatídica sirena, després d'encisar al mortal amador ab ses canturies, l'atreu y se'l xucla mar endins. La escena tremenda passa al fons del occeà, devant d'uns pilars de roca que fantasiosament venen a representar el pòrtich de la cova o del palau submarí ahont habita la sirena. Y al bell mitg d'aquella màgica regió, may somniada en pintura, apareix rosada y incitanta la ninfa de la mar y de la mort, en forma de donzella misteriosa que, com les Tritònides, es dòna de mitg cos per munt, y peix de mitg cos per vall. Ab els seus braços d'immortal deesa, té estretament agafat el jovincel que ha seduit a flor d'aigua, y l'estira cap al fons, com si'l volgués fer penetrar dintre'l pòrtich del seu quimèrich palau. Però, veusaquí que, mentres la sirena, ab un inoblidable somris demunt dels llabis, sembla celebrar la seva eternal victoria, el jovincel torç el coll, agonitzant, mancat del aire de vida. La ninfa somriu y triomfa lluint la immortalitat del seu cos nú entre la transparencia de les aigües; però l'home de la terra defalleix y mor en aquell element extrany que li sospèn el respir y li fa tornar lívides les carns del cos.

Y es de veure còm el contrast altament tràgich de les figures, pictòricament esdevé traduit per una gran harmonía de linies verticals y de tènues coloracions. Ni una exhibició dramàtica de triomf per part de la sirena, ni una extremitut de mort per par del home. Tota la expressió està continguda en el gest llànguit del mortal que ha declinat la testa, y en els ulls vivíssims de la sirena, que somriu. Y la mateixa contenció de forma y d'actitut que presenten els cossos nús enllaçats, ofereixen els suaus colors una total harmonía entre rosa y glauca concilia, no tan sols les nimbances verdoses del faus del mar y les carns dels cossos, sinó els mil y mil corpúscols de tot ordre que, segons les fórmules de Ruskin, fidelment observades aquesta volta pel pintor, accentúen la veritat del escenari, decorantlo preciosament. Gràcils bamvolles que s'escapen del cos del amador, encara un xich impregnat del aire de la terra; roques fulloses dels pilars del pòrtich terrible y misteriós; arenes finíssimes, còdols lluents, petxines multicolores del fons occeànich... tot se fon en una blanesa de tons quiets que dulcifica lo punyent del espectacle.

Lo més brillant que hi hà en tot ell, y perxò us pertorba l'ànima, es la mirada joyosa, equívocament joyosa de la sirena. Un se'n va de devant del quadre ab un dubte que'l desconcerta. ¿Per què somriu d'aquella manera extranya? ¿Ho sab que estira un cadavre al fons del mar y sent la joya fatídica del seu mortal triomf? ¿O bé es que ho ignora que l'home que dú entre'ls braços hagi espirat y somriu devant la felicitat amorosa que l'espera? ¿Es inconsciencia aquell somriure? ¿Es perversitat? No es fàcil dirho. Lo cert es que un surt confós de la vista d'aquests quadres que, com l'esfinx de Thebes, proposen enigmes als passants.

† *R. CASELLAS.*

UNA TESTA

L'art den Joseph Clará

Ni classicisme, ni naturalisme... aquí l'home torna a les fonts del art, y en sus obres, l'«Unitat», la «Permanencia», la «Eternitat» de la BELLESA UNICA se'ns fà palesa.

Ni misticisme, ni sensualisme... Les imatges den Clarà se situen en el mon, com un fet resultant d'un tot invisible; sorgeixen, tantmateix, com un fet ordinari, y tenen l'encant normal que'ns produeix el fet llògich del fruit que neix en l'arbre.

Ni partits de forma, ni partits d'expressió... tot se fón en l'unitat més dolça que may s'hagi sentida. L'artifici del art hi troba tota la seva gloria expressant el secret de les més altes dignitats de la Natura, que l'artista'ns dona palpitantes, demunt la pedra morta.

Per això, devant d'aquestes esculptures, Carrière diría, com enfront dels lleons egipcis del British Museum, que «la particularitat essencial de llur natura es la que fà semblant l'ondulació dels cossos ab les formes generals del mon (1), y aqueixa unitat, aquest sentiment de la misteriosa germanor de formes, es la més alta gloria del artista.

Rès de més acostat en semblança a la Natura, que aquestes belles arquitectures de marbre. Com demunt de les montanyes, demunt d'elles, dels esposoris de la llum y el cos, ne neix la gracia. Els reflexes juguen sobre les masses a tremolors de vida, y no cal pas que agitin les formes pera alcançar el moviment.

D'aquest joch d'amor, de la llum y els cossos, se'n desvetlla aquest oblidat sentit de la Natura, que l'art ha de mantenirnos sempre viu, y aquesta força d'evocació, es justament la gloria del art; l'art mateix; «la expressió humanada de la força natural» (2).

En Joseph Clará

Res de més artificial que l'art, y no obstant, res de més fortament lligat per invisibles arrels a totes les coses del Univers... Les definicions humanes devant dels seus fets més gloriosos, s'escorren cap a les ombres del misteri; y es per això tot justament que l'obra d'art es gloriosa, perque «llur bellesa prové d'expressar la força d'un altre element invisible» (3).

Així es l'art den Clarà: així es l'«Art».

***

L'obrer d'aquestes obres, es l'home humil, senzill, amable, bondadós y enèrgich al ensemps. Parlanthi només, ja's veu que'l seu esperit ha lograt aquell contacte definitiu ab les coses essencials de la vida. Travers de la seva obra, cada día hi veyem més acusat aquest alt sentit de concreció que guarneix ses estatues d'una puresa arcaica, com si retornant als orígens del art volgués vestirles ab frescors de naixensa.

Y en aquest retorn als orígens, hi hà tota la gloria del poema del Esforç, del Sacrifici, del Amor, del Dolor, que tot es una mateixa cosa. La reacció vers la puresa inicial se'ns presenta ab tots els esforços d'una lluyta constant que's repeteix día darrera día, ab serena fortitut; ab insistencia aguda...

Mireu, desde'ls temps en que les mans den Clarà modelaren el bust de «La Rumana», plè tot ell d'una profonda dolçura melancòlica, fins a la forta severitat del «Crepuscle», còm se fan visibles les senyals del seu triomf. Les perfeccions del ofici, les amables vaguetats del impresionisme s'han cambiat per una forta tendencia estructural, franca, quasi rígida, però en la que's declara la rahó de ser dels bells cossos, hont l'harmonía s'alcansa per la llògica, que al cap de vall es allí hont hi hà dormida la llevor de la Bellesa.

Y aneu encara mirant y veureu còm del «Crepuscle» a n'aquesta testa de «La Serenitat», modelada pera'l mausoleu del que'n publiquem un bocet, hi hà un pas més cap al sacrifici de tota gracia exterior, en benefici d'aquella altra gracia perdurable. En les obres d'aquests temps darrers no hi busqueu pas l'home d'ofici, entès en produir efectes; no hi busqueu pas aquell Clarà dels primers anys, donat un xich a les corrents romàntiques. Nò; busqueuhi un home nou, quasi ignoscent, que viu lluny del temps y de les escoles, y va cercant cap a l'ombra dels orígens la puresa veritable, y ab insistencia quasi apassionada va enfonzantse, com aquells geòlechs ansiosos, al través de les capes que formen les èpoques y les escoles, fins a trobar el cor tou de la terra, hont dorm encara la indecisió inicial, com una noya en la creixensa, que encara no té fetes les gracies del seu cos.

Y fixeuse en que, com més va guanyant l'artista en aquesta concreció més humils, més humanes se'ns tornen les seves obres. Sembla que en la candorositat de les estructures corpòries purament llògiques, s'hi senti palpitar més clarament l'esperit de la Natura, y que en les propies rigideses hi hà aquell sentit de la imperfecció humana, pel qual apreciem que «la lley de la humana vida es l'Esforç, y la llei del jutjament humà, el Perdó» (4).

Devallant, o millor dit, ascendint cap als orígens, se us desvetlla, devant d'aquesta rigidesa plena de sentit que tenen les imatges, tota la mística grandesa del «Initium»; tot l'encant misteriós d'aquell moment en que l'home primer obrí els ulls devant del mon tot tendre encara. Per això es tan fortament viu aquest encantament de les estatues; per això'ns abstreuen tan fortament ab la seva magnífica simplicitat.

Jo'm penso que en aquest aldarull universal que'n diuen la revolució artística, el cas den Clarà es «únich». Tothom vol crear coses noves demunt les ja creades; y pera mí, tots, tots menys en Clarà, esguerren el camí.

Com si la vida que ha sigut no hagués sigut, tots s'esforsen en fer un altre iniciament demunt de tot el passat; y l'iniciament, tot justament, es dessota el passat. La font de la vida no ha cambiat pas de lloch, y es inútil que s'esforsin perque no la faràn pas rajar avuy demunt de les centuries d'existencia. Ella permaneix encara allí hont fou, alimentant els temps, y cal anar a buscarla allí, si volen tastar de la seva aigua.

L'orgull ha fet pensar als homes que ells eren la concreció del mon y de la vida, y que podíen trasbalsar l'ordre y els fonaments de la torre dels ritmes universals; y oblidats a n'aquestes folles creencies, volen dir la paraula de començament altra vegada... y de paraula de començament sols se n'ha dit una, y may, may més se'n tornarà a dir una altra.

Sols hi hà un Principi, y encara que's revoltin contra d'ell, res podrà trasbalsar l'ordre... y si volen recomençar, caldrà que deixin la cima del orgull, y que ab el cap cot, devallin, devallin cap a les tenebrors, dels orígens, seguint els passos del nostre Joseph Clarà.

***

Den Clarà, qui es nascut entre nosaltres, no'n volem parlar avuy, com tampoch volem parlar dels seus triomfs. Voldríem, sí, donar dels seus pensaments, una noticia breu y respectuosa.

El creador d'aquestes esculptures, no troba lloch pera les seves creacions. Té horror al buit que's fà a l'entorn de les estatues; plora de no veureles lligades a quelcom d'estable que les uneixi ab la vida dels homes. Aquestes formes soles, auxecades demunt la multitut, no volen dir rès. Son un fet isolat, y en Clarà sab que en la vida no hi hà rès isolat; tot s'unifica en un Tot.

Miquel Angel fou arquitecte, per aquesta rahó potser?

El nostre estatuaire voldría quelcom més arrelat a la vida dels homes que una peanya pera sostenir llurs esculptures. Ell voldría que entre columnes y graderies, fossin elles una part d'un conjunt, com ho foren els frisos del Parthenon.

L'art lliure, inventat per les decadencies, no es pas l'aspiració d'aquest gran obodient, d'aquest gran disciplinat; y per això somnia ab quelcom de gloriós, y veu alçarse de cara al mar, demunt dels bells turons que volten Barcelona, les nedres d'or d'un gran monument de glorificació social.

Potser allí, al Parch Güell, millor que enlloch, podríem fixar aquesta vaga imatge, y somniant ab l'artista, vèurehi la columnata ferma d'un monument, hont dançarien les muses serenes, de cara al sol, entorn les llegendes recordatories dels noms dels catalans ilustres... Seria'l «Panteó dels Catalans ilustres», la memoria d'ells feta gloria d'art, demunt de Barcelona.

Y que en Clarà ha tingut aquest somni; que en Clarà ha esboçat ja qualque figura, ens ho diu el bocet del mausoleu que una familia de Madrid li ha encarregat suara. Es aquesta imatge «La serenitat demunt les runes de la vida», l'obra que'l nostre esculptor se n'es anat ara a empendre a París.

. . . . . .

Peró, aquests pensaments, aquests secrets, son massa subtils potser pera remenarlos aixís. Callem, callem devotament, devant les esculptures den Clarà.

Joaquim FOLCH Y TORRES

(1) Eugene Carrière, «L'Art Antique».
(2) Joan Maragall, «Elogi de la Poesia».
(3) John Ruskin, «Les set llanties de l'Arquitectura».
(4) John Ruskin, «Les Pedres de Venecia».

Testa de «La Serenitat»

Una de les darreres obres den Clará.

«La Serenitat demunt les runes de la Vida»

Bocet pera'l Mausoleu que una familia de Madrid ha encarregat, fa poch a n'en Clará.

A la memoria den Casellas

Segueixen els treballs d'organisació de la Exposició-tòmbola pera recullir beneficis en pró de l'erecció d'un monument a la memoria del Mestre Casellas.

Entre les moltes adhesions d'artistes enviades al Fayans Català, hont se recullen, hi figuren les dels senyors J. Grau, M. Galwy, Joan Vila, Bergés, Maés y Fondevila, Fuxà, Moragas y Alarma, Alexandre de Riquer, Tolosa y altres.

En el vinent número donarem ja alguns detalls respecte l'organisació d'aquesta manifestació artística, que promet revestir caràcters de veritable solemnitat, car s'aplegaràn pera la memoria del Mestre totes les tendencies dels moderns pintors catalans.

Les Exposicions

A cân Parés

En Berga y Boada

El nom den Berga y Boada es ja prou conegut del nostre públich pera que sía precís parlar aquí de que forma part de la escola dels paisatgistes olotins, perque pera'l llegidor tampoch serà nova la noticia de que a Olot hi hà les tradicions artístiques del paisatge un xich ben arrelades per noms tan forts y representatius com el del difunt Vayreda, una de les figures més surtints en el conreu del genre.

Però si no es nova la noticia de que a Olot hi hà tot un exèrcit de pintors y un aixàm d'esculptors que treballen y que en poch o en molt cada any venen a Barcelona, serà cosa nova dir que aquell amich nostre, que fins ara l'havíem conegut fent més d'esculptor que de pintor, se'ns presenta tot de sopte ab una colecció de notes plenes d'una frescor tan encisadora y ab unes tendencies d'evolució tan senyalades, que si no fos aquell aire de familia que prem tot lo d'Olot, per motiu d'aquelles blavors característiques de les montanyes llunyanes y aquelles verdors incomparables, diríem que es més nostre que d'ells; perque realment les notes den Berga y Boada son un pas gros cap a una modalitat ben diferenta de les dels seus conciutadans.

¿Qui sab—un se diu mirantles y deixant un cop d'ull al catàlech—si això es diferent de lo dels olotins d'abans? Perque això es de l'alta montanya de Olot y les visions aquelles eren dels plans... ¿Qui sab si el paisatge, ab tot y veures que es de la propia mena, cambia prou pera donar aspecte de cosa diversa a les pintures? Ves a saber si el propi Vayreda, pintant per aquestes cims, hauría fet lo mateix... Però nò; ja's veu totseguit que nò; ja's veu que en Berga y Boada ha volgut moures en busca d'un aspecte nou, y ha fugit dels camps de fajol y de les arbredes frescals, y ha deixat aquells tons de frondà tremoladiça, pera dibuxarnos vegues y fondals, y pastors y núvols y qualque aspecte panoràmich, ab tofes de pins llunyanes; passant d'aquella dolça intimitat, un xich romàntica, dels nostres olotins que s'enclavaven en les delicies d'un recó fresca, pera veure les coses més de lluny y apuntarne tota la riquesa de colors nous y desconeguts fins ara entre'ls pintors de la escola. Y es que en Berga ha sentit també un xich

«HERCULI»

Vilaró y Fill
· Pintors · Decoradors ·
CARRER DE LAS CORTS · 604
TELÉFON - 1969 Barcelona

Pere Reig y Fill
MOBLES Y DECORACIÓ
PASSEIG DE GRACIA, 27
CASA FUNDADA EN 1852 BARCELONA

GRANS MAGATZEMS A L'ENGRÒS y a la MENUDA
Primera casa d'Espanya en ALFOMBRES y ARTICLES pera MOBLES
BLANCO y BOSCH Plassa S. Jaume Call, 21, y Sant Honorat, 1 y 3 — Telèfon 190 —
GRANS EXISTENCIES a preus sense competencia. Alfombres, Velluts,
BRUSELES, MOQUETES, FELTRES, y «PASILLOS» de totes les amplaries.
CARPETES en totes les calitats, mides, estils y fabricades a mà.—IMPORTACIÓ DIRECTA de TAPIÇOS LLEGITIMS de SMIRNA y PERSES.
TAPICERIES, CORTINATGES, PORTIERS, MOHARÉS, VELLUTS, PANES, etc., etc. y tot quant se fabrica al país y a l'extranger pera decorar habitacions de totes èpoques y les últimes creacions en estils ANGLÉS, VIENÉS y art antich.
COMPLET ASSORTIT en TELES ESPECIALS PERA TAPISSAR PARETS RIQUES PELLS, TAPETS; GENEFES, PANNEAUX, STORS, «VISILLOS» y BRIS-BISES
Edredons, Mantes, Articles de Punt, Camiseria y equips pera nuvia a preus reduits
ESPLENDIT ASSORTIT en TELES, ROBA DE TAULA, BRODATS, MOCADORS, LLENSOLS, TOVALLOLES y tota classe de gèneros blanchs a preus de fàbrica.
NOTA. — Els repetits viatges als principals centres de producció d'Europa y les grans compres efectuades, ens permeten oferir més Novetats y preus més económichs que les Liquidacions y Baratures.

Víctor Brosa
DECORADOR
Altars, Mobles, Habitacions, etc.
PIETAT, 4

Galeríes de FAYANS CATALÁ
Grans salons pera Exposicions artístiques
SANTIAGO SEGURA S. en C.
Porcelanes artístiques y Vaixelles. — Majóliques. - Pises vidriades. - Rajoles. - Cristalleria. Bronzes y altres metalls artístichs. - Perfumería, marca «Parfumerie aux Fleurs»
Telèfon 1884 BARCELONA Corts, 615

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR
MUEBLES · LAMPARAS · MOSAICOS · DECORACION
CANUDA: 4: BARCELONA
TALLERES : Carrer Sarriá, 88

Gran premi Londres, 1907
Gran premi Madrid, 1907
Gran premi Saragossa, 1908
Gran premi Venecia, 1908
Gran Copa Venecia, 1908
Gran premi Paris, 1903
Membre del Jurat (Fora concurs) Paris, 1909

BRONZES DE SALÓ
M. BALLARIN C.ia
Grand Prix Bruseles 1910
CÓRCEGA DEVANT BRUCH
BARCELONA

Esteva y C.a
Gran fábrica de Marchs
Gust exquisit. - Preus baratíssims
Sta. Agna, 6, prop Rambla

A. Valentí
Fàbrica Platería y Joyería
Venda al detall
BARCELONA
Alt de Sant Pere, 13 y 15

Rigalt Granell y C.a

ESTA CASA HA OBTENIDO DIVERSAS MEDALLAS DE ORO Y PLATA Y OTRAS NUMEROSAS RECOMPENSAS
Exposició de Vidrieres
Rambla Catalunya, 106
(Casa Graupera)

RENART & C.IA
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clàssich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotografiques al carbó
Grabats, Marchs y motllures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

A. COMAS
MOBLES D'ESTIL
CADIRATGES
Jardineres esmaltades
Estil vienés (ab patent)
Plassa del Pí, 3 y Petritxol, 1
Casa fundada l'any 1809

MASPONS Y C.A S. C
ELEMENTS DE CONSTRUCCIO Y DECORACIO
TELEFONO Nº 3838
BARCELONA PROVENZA 165-167-169
MARBRES PEDRES FUSTES NATURALS Y ARTIFICIALS

JOAN RIERA
PREMIAT EN VARIES EXPOSICIONS
Tallers d'Esculptura Religiosa y Decorativa
AB SECCIÓ DE FUSTERIA
Especialitat en Altars, Oratoris, Trones, Mobles d'Art, &, &
Despatx: Carrer Ripoll, 4, pral. - BARCELONA
Taller: Passatge Gameros, costat Orfeó Catalá

les palpitacions del temps y ha anat a fer alguna cosa de nou. Aquest deixig sembla que s'hi endevina viu, molt viu, en lo que ha fet en Berga y Boada; tan viu ha sigut, per lo que veyem, que gairebé d'aquells verts groguejants y de aquells esllanguiments y esfumadures de la paleta antiga, no'n queda rès, y a cambi de totes aquelles sinfonies pàlides, l'ha guarnida dels cobalts y dels cadmiums usats ab tanta abundor en els nostres díes.

Llàstima que, ja que en Berga y Boada'ns dona aquesta modalitat, ho fassi sols ab notes, devant les quals no's poden fer pas judicis com devant de les teles acabades. Sería, ademés, curiós veure encaminarse aquesta nova modalitat dintre l'escola olotina, y observar com va prenent increment y com aquelles teles venerables dels primers mestres, han sigut fonament d'una escola de paisatgistes moderns; que prou pasta hi hà pera fer paisatgistes y la natura allí es prou esplendorosa pera fer paisatges.

En Tolosa

Anem de sorpresa en sorpresa. Després de lo que'ns ha donat en Berga, ara en Tolosa, el pintor de flors, el dels paisatges ab raigs de sol apoteòsichs, un xich acromats, un xich pintorescos, se'ns presenta com si fos tot un altre, ab unes ansies noves de fer coses més acostades a lo bell que a lo pintoresch, fetes més pera fer sentir que pera agradar.

Aquell paisatge que va portar a Bruseles ja era com el presagi de que l'artista havía començat un nou camí. Aquell Tolosa de les flors fresques, d'aquelles flors que omplen els ulls de joya y us alegren sense donarvos temps de mirar si estàn bé o si no ho estàn, tot d'un plegat havía deixat la seva paleta, més galant que amorosa, pera anar a pintar com un virtuós devant del natural, atent a tota cosa que fos pera ell expressió en la Natura. Y aquella nova ruta's veu que no l'ha deixada pas, sinó ben al contrari, que hi ha apretat de ferm. Y que això ha sigut, prou y ben alt que ho diuen les pintures que aquesta setmana exposa a càn Parés, en les quals no solament se declara una sinceritat que s'ha de tenir en molta estima, sinó que a més d'això hi hà afirmacions que fan esperançar que per aquest camí en Tolosa, que es un destre del ofici, arribarà a ferse un lloch en el que certament no confiavem vèurel, donades les seves tendencies artístiques que allargaven fins als nostres temps les deixes d'aquella escola que, a copia de ser naturalista, feya'l natural de memoria.

No citarem pas ni la una ni l'altra de les seves teles, però sí que donarem la preferencia al paisatge que ocupa'l lloch central y a dúes o tres de les notes de la part baixa.

De les flors no'n parlarem pas. Son flors den Tolosa y ja està dit. El pintor es un especialista prou conegut y el seu nom a mí sempre'm porta al pensament una garba de flors lligada ab una cinta que vaig veure demunt d'un piano, un día de visita.

A càn Reig

Les cosos del art a Barcelona, van prenent, mercés a l'esforç d'uns quants iniciadors de bona voluntat, un aspecte més amplí y seriós del que fins ara havíen tingut, per quedar reduides dintre'ls petits cercles d'artistes y amateurs.

Deixant a part el que'ls visitants entesos y els no entesos, vagin a les exposicions d'art retrospectiu, ab més desitg d'esbrinar si les atribucions dels autors son justes, o no ho son, entenem nosaltres que aquesta lley de manifestacions son interessantíssimes pera Barcelona, y que, ab tot y el caràcter comercial que puguin tenir, ens hi fan honor.

Fins ara la venda d'antiguitats a n'aquesta ciutat nostra, havía sigut una cosa plena de misteris y de secrets. L'establiment públich, semblant als que hi hàn a París y a Londres, hont se celebren subastes mensualment, en les quals els amateurs y els coleccionistes trien lo que'ls sembla bó y deixen lo que'ls hi sembla dolent, no era pas establert entre nosaltres. En Reig l'ha establert, y creyem que això es fer alguna cosa.

Ara, ficarse en si'ls dibuixos son dels autors que marca'l catàlech, o no ho son, es una feina que no es nostra, perque no tenim dret a ficarnos en els negocis dels altres, y perque, ademés, l'ofici de les atribucions es perillós y sols hi hà, pels qui no hi son extraordinariament entesos, dos camins, sempre dubtosos: o els documents, o la vía de procedencia. Es ridícol afirmar si un dibuix es o no es del autor que'l catàlech senyala, y creyem que les manifestacions d'aquesta mena, no han d'esar sota la crítica.

S'ofereixen unes coleccions a la venda y el nostre industrial les exposa, fent una bona obra. Els coleccionistes entesos son els encarregats d'esbrinar lo que nosaltres no tenim dret ni obligació d'esbrinar.

Cal, donchs, tenir un concepte just de lo que son aquesta mena d'exposicions, y elogiar, perque s'ho mereix, la casa que les organisa, però no fer anàlisis de lo exposat, en bé ni en mal, perque sería lo mateix que si posessim al diari que'l cisteller tal vén uns cistells molt bons, o que'ls vén molt dolents... y d'això, quan es en favor, se'n diu un anunci, y quan en contra, una cosa pitjor.

Exposicions próximes

Dissapte, día 3, a càn Parés s'inaugurarà una exposició de pintures del jove pensionat de l'Argentina, en J. Prià, alumne de la nostra Escola de Belles Arts.

El mateix día en el Fayans Català s'obrirà la exposició de paisatges den R. M. Padilla, que promet ésser força interessant.

El jove artista Laporta Astort, alumne de Llotja, ha obert avuy una exposició de retrats a càn Reig.

F.

Desde Madrid

L'Exposició de Belles Arts

Llestos ja del nostre treball de repàs-comentari de les obres exposades, ens queda sols fer una mena d'apèndix, en el qual inclourem als artistes que no hagin sigut nomenats fins ara, y que al nostre entendre'n son dignes, entre'ls quals hi hà alguns caricaturistes y gravadors, dels quals encara no n'hem parlat, com tampoch hem parlat de les obres guanyadores de les primeres medalles de pintura.

Aixís, lleugerament, donarem l'últim repàs a la Exposició, y tot fentho, anirem apuntant, d'entre aquells quadres dels quals no hem parlat, les notes més ressortints, com son les del senyor Casanovas Gorchs, y molt especialment el seu «Retrato de Señora», d'una frescor y suavitat admirable. En Pinazo Martínez, ab el seu quadre «A plena vida», se demostra un pintor saberut que, perseguint empenyadament el sentiment del natural, el logra d'una manera justa.

Els quatre paisatges que exposa en Boter, ressurten del conjunt per la seva frescor, si be fan pensar ab certs mestres francesos del sigle XVIII. Den Llanos podem citar, com a notable, la seva tela «Melancolía», y de pas, podem dir que'l senyor Bermejo no està pas a l'altura dels altres anys ab el seu quadre «El juicio de Paris» que recorda massa, sobre tot en el color, els mestres decoradors moderns d'Alemanya.

Els lectors recordaràn, sens dubte, el nom de la senyoreta Lluisa Botet y Mundi, qui estudiant a la Escola de Belles Arts de Barcelona, havía fet algunes exposicions. D'ella cal, avuy que ha reforsat considerablement els seus estudis a Madrid, a la escola de l'Academia de San Fernando, citar els aiguaforts que exposa, en els quals revela un profond coneixement del dibuix, molt digne d'admirar.

En Ricart Urgell exposa'l «Teatre dels barris baixos», prou conegut del nostre públich, ab el qual ha conseguit una tercera medalla. De l'Oliver (don Magí) cal mencionar les dúes obres que exposa, en les quals s'hi noten uns avensos notabilíssims, si's comparen ab les seves obres anteriors.

En Joseph Nogué ha lograt cridar l'atenció ab la seva obra «María», però es una llàstima; al vèurela, un se recorda d'aquelles pintures que anys enrera exposava en Xiró.

En quant a lo que exposa en Medina Vera, que aquí resulta una notabilitat, un home de nom, me sembla que no respón pas a n'aquest nom y aquest concepte en que se'l té.

Diré senzillament que si fos un aprenent, lo exposat estaría molt bé... Es com en Mendez Bringa, l'ilustrador de les revisteres familiars, que per uns quants dibuixets d'aquells que tots coneixem, un xich colorits, li han donat una segona medalla.

En J. R. Zaragoza se mostra en aquesta Exposició com un bon pintor, ab els seus retrats, y sobre tot ab la tela «Mariscal y su mujer».

Pera acabar hi posarem un comentari pera en Laureà Barrau, qui sab justificar sempre, ab el seu art admirable de pintar, els èxits obtinguts. El retrat den Bertràn y Musitu es magnífich, y revela una visió fina y ajustada, que's veu poch sovint.

Jo'm creya que'l Jurat s'hauría fixat en les obres del nostre pintor... però en fi, no sempre un home pot trobar bé lo que fan els Jurats.

Cal que un'altra vegada els artistes se fixin més ab les persones que elegeixen.

Madrid 12-XI-1910.

Tomás GUTIERREZ LARRAYA.

Crònica

Una instancia

Firmada pels artistes senyors J. Nonell, B. Colom, Elías, P. Gargallo, J. Smith, Borrell y Nicolau, Francesch d'A. Galí, Lleó Solà, Domingo Carles, A. Mir, Mariàn Andreu, Ignasi Mallol, Francisco Vayreda, Jaume Duràn, March D'Ancona, Antoni Puertas, Darí Vilas, Manuel Pons, Agustí Viñolas, Francesch Canyelles, Juli Soler, Joaquim Bas, Ramón Subirats, Emili Isern, Eduart Ferrer, Daniel Guardiola y Rafel Benet, s'ha presentat una instancia a l'Alcaldía demanant que siguin nomenats, pera formar part de la Junta Organisadora de la Exposició de Belles Arts de 1911, els senyors Ramón Casas, Ricart Canals y Ivo Pascual, alegant l'objecte de que estiguin representades en dita Junta totes les tendencies artístiques, y molt especialment les que aquests joves representen.

Els artistes firmants declaren que fan la petició ab l'esperit de que hi hagi igualtat de condicions en el certamen, perque, aixís com no hi hauría cap rahó pera eliminar els artistes que formen part de la comissió, glories de la nostra terra, no hi hà tampoch cap motiu pera no donar cabuda a representants de les altres tendencies artístiques.

Sembla que serà atesa la petició dels firmants.

El pintor Vía, ha mort

Ha mort a Mèxich el pintor català don J. Vía, conegut, ara fà poch, del nostre públich, que recordarà prou el quadre de grans dimensions «L'allau», exposat l'estiu passat a càn Parés.

El pintor Vía a Mèxich s'havía fet un nom en pochs díes. En el taller, que feya poch havía instalat allí, els aficionats de la capital hi acudíen, adquirint a bon preu les obres d'aquest modestíssim artista sabadellench.

La mort l'ha sorprés al bell mitg de la seva primera rauxa d'activitat.

Rebi la seva família la demostració del nostre sentiment.

Les obres de Wiliam Morris

Una casa editorial anglesa s'ha emprès ara la tasca de reimprimir la célebre colecció de obres estampades per en Morris, en aquells díes de la forta renaixensa del art anglès.

Els seus llibres son prou coneguts de tot el mon artístich, y ells son la fita de començament d'aquestes belles estampacions angleses que surten cada día.

Els artistes d'allavores, agitats y encaminats pel gran critich y filosoph en John Ruskin, foren els ilustradors dels llibres, y en Morris el decorador delicat, l'home de les orles y dels conjunts de plana més hermosos de la estampació moderna.

Els Rossets y els Burne-Jones son els que ilustraven els llibres. En el prospecte y mostra de gravats d'aquesta publicació, se reprodueixen encara bellíssimes proves al baix dels dibuixos de aquests artistes.

Se farà d'aquesta reimpresió un tiratge limitat.

Joguines

A Londres, preparen ja l'exposició de joguines que celebren cada any alguns artistes, pels voltants de Nadal, y enguany l'exposició promet ésser interessantíssima, perque l'Associació Austriaca de l'Art pera'ls Infants, ha enviat exemplars notabilíssims.

Cal pensar que aquestes joguines dels austriachs, no son pas una cosa feta abandonadament y sense compte, sinó tot lo contrari, ja que'ls models surten de mans de gent tan entesa com son els professors Barwing, Scharfinski y les artistes senyora Harlfinger y senyoreta Podhajscka, cada un dels quals s'ha fet ja un estil personal, en la construcció y coloració d'aquests bells objectes infantils.

Exposició de cartells

El Museu del Llibre de Bruseles, ajudat de la «Obra dels Artistes de Liége», ha obert ara fa pochs díes una interessantíssima exhibició de cartells anunciadors ilustrats.

En aquesta exposició se troben agrupats, entre firmes innombrables, els principals exemples del cartell modern, deguts als artistes Cheret, Toulouse, Lantrec, Steinlen, Mucha, Capiello, Pal, Barrere, Cassiers, Privat Livemont-Raneufosse, Berchmans, Donnay, Rhead, Hugo d'Alesi, Schultze, Matalon, y el nostre Ramón Casas.

Necrològica

El senyor Serra, el vell professor de la classe de «General Artístico» de Llotja, es mort.

Ell havía vist passar pels banchs de la seva aula a tres generacions d'artistes, y havía ensenyat de fer nassos a quasi tots els pintors d'avuy.

Era'l professor més antich d'Espanya. Era ja vell, molt vell; no sabem pas els anys que tenía, y la seva salut molt delicada, ara'ls darrers temps, l'havía separat de l'Escola.

(D. E. P.)

Les festes commemoratives de 1911 a Roma.

Acostantse la data de la celebració de les festes commemoratives de 1911 a Roma, se van perfilant els detalls del programa definitiu que dintre poch se publicarà ab tota la seva extensió. En el primer número de «Roma», revista ilustrada de la Exposició de 1911, orgue oficial del Comitè Executiu, apareix ja un programa extensíssim, del que'n donem a continuació alguns fragments extractats:

«L'any que ve serà inaugurat a Roma el monument a Víctor Emanuel, situat aprop del Capitoli. Aquesta grandiosa obra es deguda al arquitecte Sacconi, qui en la part esculptòrica ha sigut secundat pels més cèlebres artistes d'Italia.

Es d'aquest monument d'allí hont neixen—per dirho aixís—les línies generals del programa que'l Comitè Executiu se prepara portar a cap durant les festes de 1911.

Pera commemorar el cambi de regisme que va tenir com a consequencia la capitalitat de Roma, s'ha cregut just posar en primer terme la celebració d'una característica Exposició d'Art. No una exposició de qualques branques o de qualques èpoques del art, sinó la exposició del art en ses diverses manifestacions a travers dels sigles.

Lo que hi hà de particularment especial en el programa de 1911, es que en ell se vol fondre en una sola manifestació l'ideal polítich y catòlich del passat y el present en el nostre poble.

En primer lloch se celebrarà, pera cumplir aquest programa, l'anunciada exposició internacional d'art contemporani, de la qual participaràn tots els Estats oficialment.

Heusaquí la llista dels que fins ara han promés concòrrer oficialment a la Exposició: Alemanya, Austria, Espanya, República Argentina, Baviera, Bèlgica, Brasil, Equador, Estats Units, França, Anglaterra, Grecia, Guatemala, Hongría, Japó, Nicaragua, Noruega, Països Baixos, Portugal, Russia, Servia, Suecia, Suissa y Uruguay.

D'aquests Estats n'hi hà un gran nombre que's proposen construir pabellons especials pera exposar les obres dels seus artistes.

Situats aquests pabellons y el Palau de Belles Arts, de nova construcció, en un mateix lloch que'ls altres edificis de l'Exposició, que ocupa una gran aria de terreny, vindrà a ser l'exposició d'art contemporani, no una manifestació isolada, sinó un resultat de la serie d'exposicions retrospectives que se celebraràn, y entre elles, la d'art romà, hont tot l'antich mon de Roma, hi portarà les reliquies d'aquelles èpoques de domini esplendorós.

L'Institut d'Estudis Catalans, està fent actualment els preparatius pera enviar tot lo pertanyent a l'antiga Tarraconense. A propòsit d'aquest enviu, prometem als nostres lectors una informació.

Se celebrarà, ademés, una exposició de l'Edat Mitjana, y altra del Renaixement.

Se projecten, entre altres, nombroses festes, un Congrés d'Art y Arqueología, y una serie de representacions de comedies clàssiques, al Palatin.

Les exposicions del Renaixement y de l'Edat Mitjana, tindràn lloch al castell del Sant Angel y en la serie de pabellons construits de nova planta a la plaça de Armes, s'hi reuniràn les exposicions de l'historia militar, de topografía romana, de etnografía, a la qual les regions de l'Italia hi tindràn pabellons particulars, d'art musical y dramàtich, etc.

Per les impresions que hem pogut recullir, se constituirà sens dubte un jurat aquí a Barcelona, pera fer un escull de les obres dels artistes catalans que vulguin enviar a l'Exposició.

Don Alexandre de Riquer, representant del Comité a Barcelona, està actualment tramitant els detalls que son necessaris pera constituirlo y donar valor oficial als seus fallos.

Pels tallers dels artistes barcelonins, ja sabem que's treballa pera enviar a Roma, y no dubtem de que en el cas de que's fassi un jurat pels catalans, la nostra representació serà nodridíssima.

Congrés Arqueològich de Malines

Hem rebut el següent programa del Congrés Arqueològich que s'ha de celebrar a Malines l'any vinent y que es el XXII celebrat per la Federació Arqueològica y històrica de Bèlgica.

Dit Congrés se celebrarà sots el patronatge del Rey dels belgues.

El programa invitació, diu aixís:

«Accedint als desitjos expressats pels delegats de les societats d'Arqueología y historia de Bèlgica, en la reunió que varen celebrar el 21 de setembre darrer, el Cercle Arqueològich de Malines, que commemora l'any 1911 el vintiçinch aniversari de la seva fundació, ha acceptat l'encàrrech d'organisar ab tal motiu, el XXII Congrés de la Federació, que tindrà lloch del 5 al 10 d'agost del any vinent.

El Cercle Arqueològich del País de Wals, a Sant Nicolau, ha volgut participar en els treballs d'organisació, acordant organisar una festa a la que hi seràn convidades totes les societats de la Federació Arqueològica y tots els congressistes, celebrant aixís el cinquantenari de la seva fundació.

Una visita a la vila de Hulst, la pintoresca ciutat vehina, en territori holandés, tancarà el programa d'aquesta jornada fraternal.

El Congrés d'Arqueolgía y històrìa de Bèlgica, cada día guanya més anomenada, ben merescuda, tant pel número dels congressistes com pels professors que s'acoplen, ab els seus acorts, va a donar l'any vinent un nou pas en pro de les ciencies que constitueixen l'objecte de les seves deliberacions.

No dubtem pas que aquesta vegada les adhesions al Congrés seràn més numeroses, si cab, que les altres. Preguem als senyors que vulguin pendre part que se serveixin enviar el seu nom, abans del 15 del corrent, en el butlletí que se'ls enviarà si'l demanen, en el qual hi anotaràn, ademés, l'especialitat d'estudis que conreuen y les coleccions que administren o posseeixen, a fi de ferne menció al costat del nom respectiu, a la llista dels congressistes.

Les dames son convidades a pendre part en les tasques del Congrés.

La quota de congressista es de 10 franchs y ella dona dret a totes les ventatges que's solen donar en aquests casos, y a les publicacions que, referents al Congrés, apareixeràn abans y després de les sessions.

Aquestes publicacions compendràn les memories impreses y un volum ab les discusions de les sessions, una guía ilustrada de Malines, Sant Nicolau y Hulst.

S'organisaràn excursions a Tessenderloo, Aerschot, a l'Abadía d'Averbode, Souvaira, Turnhout y Hoogstraeten.

Els gastos d'aquests viatges y del banquet dels congressistes, aniràn al seu compte.

Firma el Comitè organisador compost dels presidents y vis-presidents de les societats que formen la Federació Arqueològica y Històrica de la Bèlgica.

Adjunten a n'aquesta convocatoria, el següent programa provisional del Congrés:

Dissapte, 5 d'agost.—Reunió dels congressistes. — Sessió dels delegats. — Conferencia.

Diumenge, 6 d'agost. — Obertura del Congrés. — Recepció de les autoritats. — Inauguració de la Exposició de les antigues industries d'art y de folk-lore, de Malines. — Visita als arxius y als monuments civils de la vila.

Dilluns, 7 d'agost.— Treballs de les seccions del Congrés. — Assamblea general. — Concert.

Dimars, 8 d'agost. — Jornada arqueològica a Sant Nicolau. — Recepció oficial a Casa la Ciutat. — Inauguració y visita del Museu Arqueològich. — Sessió celebrant el cinquantenari de la fundació del Cercle de Sant Nicolau. — Sortida cap a Hulst. — Recepció de les autoritats de Hulst. — Visita als arxius de la ciutat. — Visita a l'iglesia y tornada a Malines.

Dimecres, 9 d'agost. — Treball de les seccions. — Assamblea general. — Visita a les iglesies. — Conferencia. — Festa nocturna al jardí botànich.

Dijous, 10 d'agost. — Excursió. — Sessió de clausura al lloch hont se fassi l'excursió.

Divendres, 11 d'agost. — Continuació d'algunes excursions.

Exposició a càn Baixas

El divendres, 7 de desembre, l'Academia Baixas obrirà un nou lloch ab una Exposició de Belles Arts, molt interessant.

Entre'ls expositors hi hauràn en Torres García, germans Viver, Ivo Pascual, F. Sardà, Carles Gibert, Casas Abarca, Porta, Ventosa, Bonay, Boada, Borràs, Vals, Emili Vilà, F. Masriera y molts altres.

El Museu de Sevres

Darrerament s'han obert al Museu de la manufactura de Sevres, varies noves sales consagrades a l'exposició de les obres, models y biscuits de Vincennes y Sevres, desde'l origen fins a 1876.

Comissió d'estètica de la Vila de Paris

S'ha fundat a Paris una comissió titulada d'«Estètica de la Vila de Paris», nomenada pel prefecte del Sena, encarregada d'evitar els actes d'enlletjament de la ciutat.

Aquesta comissió, avisarà al Ministeri, cada vegada que's formuli un projecte atentatori a l'estètica de la vía pública.

Formen la comissió Edouard Detaille, Jean P. Laurens, Antonin Mercié, Daument, Pascal y Nenot.